

Лекція 3. Засади організації та проведення перевірок суб'єктів господарювання щодо дотримання вимог природоохоронного законодавства

Інформаційні джерела

- Офіційний портал ВРУ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
- Державна екологічна інспекція України. URL: <https://www.dei.gov.ua>
- Державна екологічна інспекція Поліського округу. URL: <https://polissyareg.dei.gov.ua> <https://www.geo.gov.ua>.

Питання до розгляду

- Правові та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, повноваження органів державного нагляду (контролю), їх посадових осіб і права, обов'язки та відповідальність суб'єктів господарювання.
- Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів Державною екологічною інспекцією.
- Ризики настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів.
- Громадські інспектори з охорони довкілля.

1. Правові та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, повноваження органів державного нагляду (контролю), їх посадових осіб і права, обов'язки та відповідальність суб'єктів господарювання

Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності

- Закон України 5.04.2007 № 877-V
- Визначає правові та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, повноваження органів держ. нагляду, права, обов'язки та відповідальність суб'єктів господарювання.
- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16#Text>

Т Е Р М І Н И

- **державний нагляд (контроль)** – діяльність уповноважених законом центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів, державних колегіальних органів, органів виконавчої влади АРК, органів місцевого самоврядування в межах повноважень, передбачених законом, щодо виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами господарювання та забезпечення інтересів суспільства, зокрема належної якості продукції, робіт та послуг, прийнятного (допустимого) рівня небезпеки для населення, навколишнього природного середовища;
- **заходи державного нагляду (контролю)** – планові та позапланові заходи, які здійснюються шляхом проведення перевірок, ревізій, оглядів, обстежень та інших дій;
- **акт перевірки** – документ, який фіксує факт проведення планових, позапланових перевірок суб'єктів господарювання і є носієм доказової інформації про виявлені порушення вимог законодавства у сфері охорони НПС, його дотримання;

Т Е Р М І Н И

державний інспектор – Головний державний інспектор України з охорони НПС та його заступники, старші державні інспектори України з охорони НПС, державні інспектори України з охорони НПС, головний державний інспектор з охорони НПС Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва і Севастополя та їх заступники, головні державні інспектори з охорони НПС Чорного моря, Азовського моря та Азовського і Чорного морів та їх заступники, старші державні інспектори з охорони НПС на відповідних територіях, державні інспектори з охорони НПС на відповідних територіях;

об'єкт перевірки – підприємства, цехи, виробничі майданчики, обладнання, установки, території тощо, які експлуатуються суб'єктами господарювання, в тому числі споруди та інші об'єкти, діяльність яких пов'язана з шкідливим впливом на НПС (в тому числі їх розміщення, проектування, будівництво, реконструкція та введення в дію), об'єкти природно-заповідного фонду.

Організація перевірки

Мета перевірки – визначення екологічного стану об'єкту, ступеню і характеру його впливу на НПС, дотримання ним вимог законодавства, норм і правил у галузі охорони природи для своєчасного вжиття (у межах, наданих інспектору законом прав) заходів по усуненню виявлених порушень та попередженню негативного впливу об'єкту на НПС.

Перевірки об'єктів з питань охорони НПС здійснюються за планом на основі календарного графіку перевірок, який є складовою частиною річного (піврічного, квартального) плану робіт інспекційних підрозділів. Частота цих перевірок планується в залежності від екологічної обстановки в районі розташування об'єкту, а також ступеню і характеру його впливу на НПС.

П Р И Н Ц И П И

-
- пріоритетності безпеки у питаннях життя і здоров'я людини, функціонування і розвитку суспільства, середовища проживання і життєдіяльності перед б.-я. іншими інтересами і цілями у сфері госп. діяльності;
  - підконтрольності і підзвітності органу державного нагляду (контролю) відповідним органам державної влади;
  - рівності прав і законних інтересів усіх суб'єктів господарювання;
  - гарантування прав та законних інтересів кожного суб'єкта господарювання;
  - об'єктивності та неупередженості здійснення державного нагляду (контролю), неприпустимості проведення перевірок суб'єктів господарювання за анонімними та іншими безпідставними заявами, а також невідворотності відповідальності осіб за подання таких заяв;

П Р И Н Ц И П И

-
- здійснення державного нагляду (контролю) лише за наявності підстав та в порядку, визначених законом;
  - відкритості, прозорості, плановості й системності державного нагляду (контролю);
  - неприпустимості дублювання повноважень органів державного нагляду (контролю) та неприпустимості здійснення заходів державного нагляду (контролю) різними органами державного нагляду (контролю) з одного й того самого питання;
  - невтручання органу державного нагляду (контролю) у діяльність суб'єкта господарювання, якщо вона здійснюється в межах закону;
  - відповідальності органу державного нагляду (контролю) та його посадових осіб за шкоду, заподіяну суб'єкту господарювання внаслідок порушення вимог законодавства, порушення прав та законних інтересів суб'єкта господарювання;

П Р И Н Ц И П И

-
- дотримання умов міжнародних договорів України;
  - незалежності органів державного нагляду (контролю) від політичних партій та будь-яких інших об'єднань громадян;
  - наявності одного органу державного нагляду (контролю) у складі центрального органу виконавчої влади.
  - презумпції правомірності діяльності суб'єкта господарювання у разі, якщо норма закону чи іншого нормативно-правового акта, виданого на підставі закону, або якщо норми різних законів чи різних нормативно-правових актів допускають неоднозначне (множинне) трактування прав та обов'язків суб'єкта господарювання та/або повноважень органу державного нагляду (контролю);
  - орієнтованості державного нагляду (контролю) на запобігання правопорушенням у сфері господарської діяльності;

П Р И Н Ц И П И

- недопущення встановлення планових показників чи будь-якого іншого планування щодо притягнення суб'єктів господарювання до відповідальності та застосування до них санкцій;
- здійснення державного нагляду (контролю) на основі принципу оцінки ризиків та доцільності.

Загальні Вимоги

1. Державний нагляд (контроль) здійснюється за місцем провадження господарської діяльності суб'єкта господарювання або його відокремлених підрозділів, або у приміщенні органу державного нагляду (контролю) у випадках, передбачених законом.

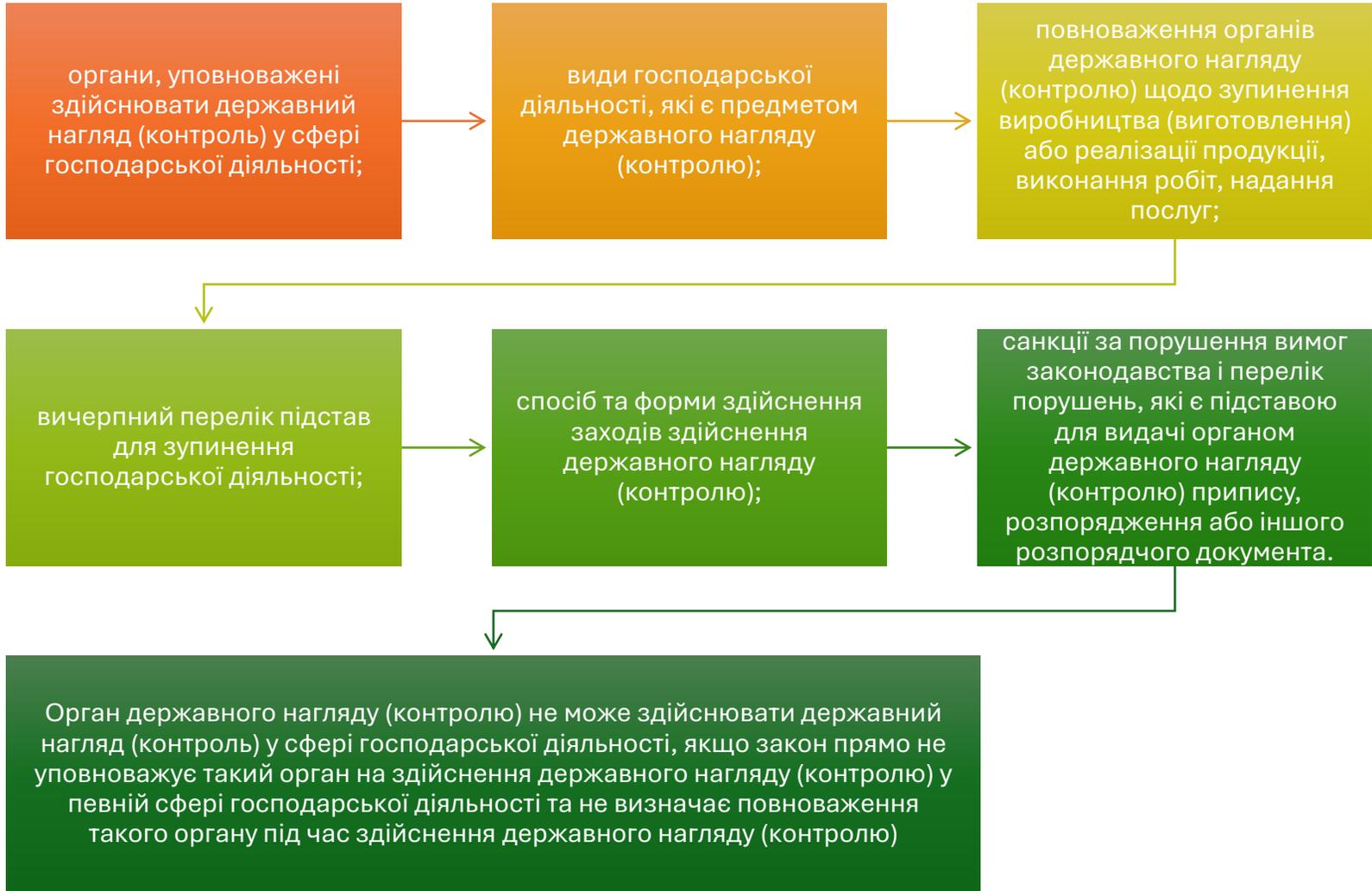
2. У разі якщо суб'єкт господарювання на відповідний плановий період включений до планів здійснення заходів державного нагляду одночасно кількох органів державного нагляду, відповідні планові заходи здійснюються комплексно - одночасно всіма органами державного нагляду (контролю).

Здійснення заходів державного нагляду (контролю) різними органами державного нагляду (контролю) з одного й того самого питання заборонено.

Загальні ВИМОГИ

- 3. Планові та позапланові заходи здійснюються в робочий час суб'єкта господарювання, встановлений його правилами внутрішнього трудового розпорядку.

**Виключно
законами
встановлюються:**

Загальні вимоги

5. Виробництво (виготовлення) або реалізація продукції, виконання робіт, надання послуг суб'єктами господарювання можуть бути зупинені повністю або частково виключно за рішенням суду.

Відновлення виробництва можливе з моменту отримання органом державного нагляду (контролю), який ініціював призупинення, повідомлення суб'єкта господарювання про усунення ним усіх встановлених судом порушень.

6. Посадовій особі органу державного нагляду (контролю) забороняється здійснювати державний нагляд (контроль) щодо суб'єктів господарювання, з якими (або із службовими особами яких) посадова особа перебуває в родинних стосунках, або в разі виникнення у неї конфлікту інтересів згідно із законодавством у сфері запобігання і протидії корупції.

Загальні вимоги

7. У разі якщо норма закону чи іншого нормативно-правового акта, виданого на підставі закону, або якщо норми різних законів чи різних нормативно-правових актів допускають неоднозначне (множинне) трактування прав і обов'язків суб'єкта господарювання або повноважень органу державного нагляду (контролю), така норма трактується в інтересах суб'єкта господарювання.

8. Органи державного нагляду (контролю) та суб'єкти господарювання мають право фіксувати процес здійснення планового або позапланового заходу чи кожну окрему дію засобами аудіо- та відеотехніки, не перешкоджаючи здійсненню такого заходу.

Загальні вимоги

9. Невиконання приписів, розпоряджень та інших розпорядчих документів органу державного нагляду (контролю) тягне за собою застосування штрафних санкцій до суб'єкта господарювання згідно із законом.

10. Посадові особи органу державного нагляду (контролю) з метою з'ясування обставин, які мають значення для повноти проведення заходу, здійснюють огляд територій або приміщень, які використовуються для провадження господарської діяльності, а також б.-я. документів чи предметів, якщо це передбачено законом.

Під час проведення заходів державного нагляду (контролю) не допускається вилучення у суб'єктів господарювання оригіналів їхніх фінансово-господарських, бухгалтерських та інших документів, а також комп'ютерів, їх частин, крім випадків, передбачених кримінальним процесуальним законодавством.

Загальні вимоги

11. Плановий чи позаплановий захід щодо суб'єкта господарювання має здійснюватися у присутності керівника або особи, уповноваженої керівником.

12. Перед початком здійснення державного нагляду (контролю) посадова особа органу державного нагляду вносить запис до журналу реєстрації заходів державного нагляду (контролю) (за наявності такого журналу у суб'єкта господарювання).

13. Діяльність органів державного нагляду (контролю), пов'язана зі збором інформації, метою якого є отримання відомостей про масові явища та процеси, що відбуваються у сфері господарської діяльності, не вважається заходами державного нагляду (контролю).

Загальні вимоги

14. Під час та після здійснення державного нагляду посадові особи органу державного нагляду (контролю) зобов'язані зберігати комерційну таємницю та конфіденційну інформацію суб'єкта господарювання.

15. При здійсненні заходів державного нагляду (контролю) посадові особи органів державного нагляду (контролю) зобов'язані використовувати виключно уніфіковані форми актів.

За обсягом висвітлюваних питань:

Повні перевірки – висвітлюються всі питання природоохоронної діяльності об'єктів.

Цільові перевірки – висвітлюються тільки окремі напрямки природоохоронної діяльності об'єкту, такі як: стан виконання заходів по охороні НПС, приписів контролюючих органів, стан експлуатації очисного обладнання, стан обліку викидів і скидів забруднюючих речовин в НПС, розміщення відходів і ін.

Оперативні (спеціальні) перевірки – висвітлюються ті питання, по яких отримані завдання від керівництва інспекції або вищих органів, перевірки аварійних ситуацій, а також ті, що проводяться за сигналами і скаргами населення.

Комплексні перевірки – із залученням спеціалістів інших міністерств і відомств, науково-дослідних установ, представників місцевих органів влади і громадськості.

За часом проведення: планові і позапланові

П
Л
А
Н
О
В
А

П
Е
Р
Е
В
І
Р
К
А

1. Планові заходи здійснюються відповідно до річних планів, що затверджуються органом державного нагляду (контролю) не пізніше 1 грудня року, що передує плановому. Внесення змін до річних планів здійснення заходів державного нагляду (контролю) не допускається, крім випадків зміни найменування суб'єкта господарювання та виправлення технічних помилок.

Протягом планового періоду здійснення більш як одного планового заходу державного нагляду (контролю) щодо одного суб'єкта господарювання одним і тим самим органом державного нагляду (контролю) не допускається.

За наявності у суб'єкта господарювання відокремлених підрозділів планові заходи державного нагляду (контролю) щодо такого суб'єкта господарювання можуть здійснюватися одночасно в усіх відокремлених підрозділах протягом строку здійснення одного планового заходу.

Внесення одного й того самого суб'єкта господарювання до планів здійснення заходів державного нагляду (контролю) різних органів державного нагляду (контролю) є підставою для проведення щодо такого суб'єкта господарювання комплексного планового заходу державного нагляду (контролю).

Суб'єкт господарювання має право відмовитися від проведення комплексного планового заходу шляхом письмового звернення до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну регуляторну політику, політику з питань нагляду (контролю) у сфері госп. діяльності. У такому разі перевірка такого суб'єкта господарювання проводиться згідно з річними планами органів державного нагляду (контролю).

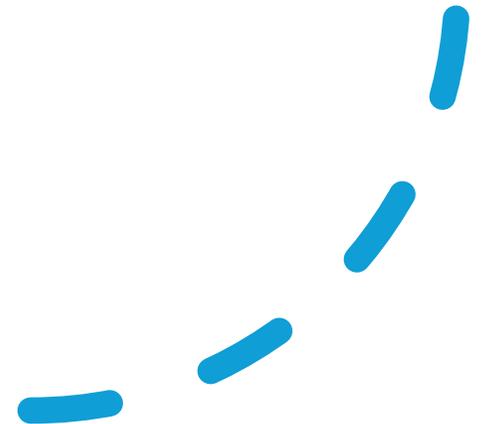
Органи державного нагляду (контролю) щороку визначають перелік суб'єктів господарювання, які підлягають плановим заходам державного нагляду (контролю) у плановому періоді, та не пізніше 15 жовтня року, що передує плановому, забезпечують внесення відомостей про таких суб'єктів господарювання до інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) для автоматичного виявлення нею суб'єктів господарювання, які підлягають комплексним плановим заходам державного нагляду (контролю).

Проект плану здійснення комплексних заходів державного нагляду (контролю) формується ІАС.

У разі виникнення потреби у внесенні змін до сформованого проекту плану органи державного нагляду (контролю) звертаються не пізніше 1 листопада року, що передує плановому, до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну регуляторну політику, політику з питань нагляду (контролю), який має право вносити такі зміни до ІАС державного нагляду (контролю).

Річні плани здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) на відповідний плановий період з урахуванням узгоджених дат початку та строків здійснення визначених у плані здійснення комплексних заходів державного нагляду (контролю) затверджують органи державного нагляду (контролю), оприлюднюють на своїх офіційних веб-сайтах та вносять відомості до інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) до 1 грудня року, що передує плановому.

Щороку до 1 квітня органи державного нагляду (контролю) готують звіти про виконання річних планів заходів, оприлюднюють на своїх офіційних веб-сайтах та вносять відомості до ІАС державного нагляду (контролю).

Органи державного нагляду (контролю) здійснюють планові заходи з державного нагляду (контролю) за умови письмового повідомлення суб'єкта господарювання про проведення планового заходу не пізніш як за 10 днів до дня здійснення цього заходу.

Повідомлення повинно містити:

- дату початку та дату закінчення здійснення планового заходу;
- найменування юр. особи або ПІП фіз. особи - підприємця, щодо діяльності яких здійснюється захід;
- найменування органу державного нагляду (контролю).

Повідомлення надсилається рекомендованим листом та/або за допомогою електронного поштового зв'язку або вручається особисто під розписку керівнику чи уповноваженій особі суб'єкта господарювання - юридичної особи, її відокремленого підрозділу, фізичній особі - підприємцю або уповноваженій ним особі.

Суб'єкт господарювання має право не допускати посадову особу органу державного нагляду (контролю) до здійснення планового заходу в разі неодержання повідомлення про здійснення планового заходу.

П
О
В
І
Д
О
М
Л
Е
Н
Н
Я

_____
(найменування органу Держекоінспекції)

_____
_____
_____
(найменування суб'єкта
господарювання або прізвище,
ініціали фізичної
особи - підприємця,
місцезнаходження)

ПОВІДОМЛЕННЯ
про проведення планової перевірки
дотримання вимог природоохоронного законодавства

Відповідно до статті 20 Закону України "Про охорону навколишнього природного середовища" та частини четвертої статті 5 Закону України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" у термін з _____ до

_____ 20__ року _____
(назва органу Держекоінспекції)
буде проведено планову перевірку дотримання вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища _____

_____
(найменування суб'єкта господарювання та/або його відокремленого підрозділу або прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - підприємця, щодо діяльності яких буде проведена перевірка)

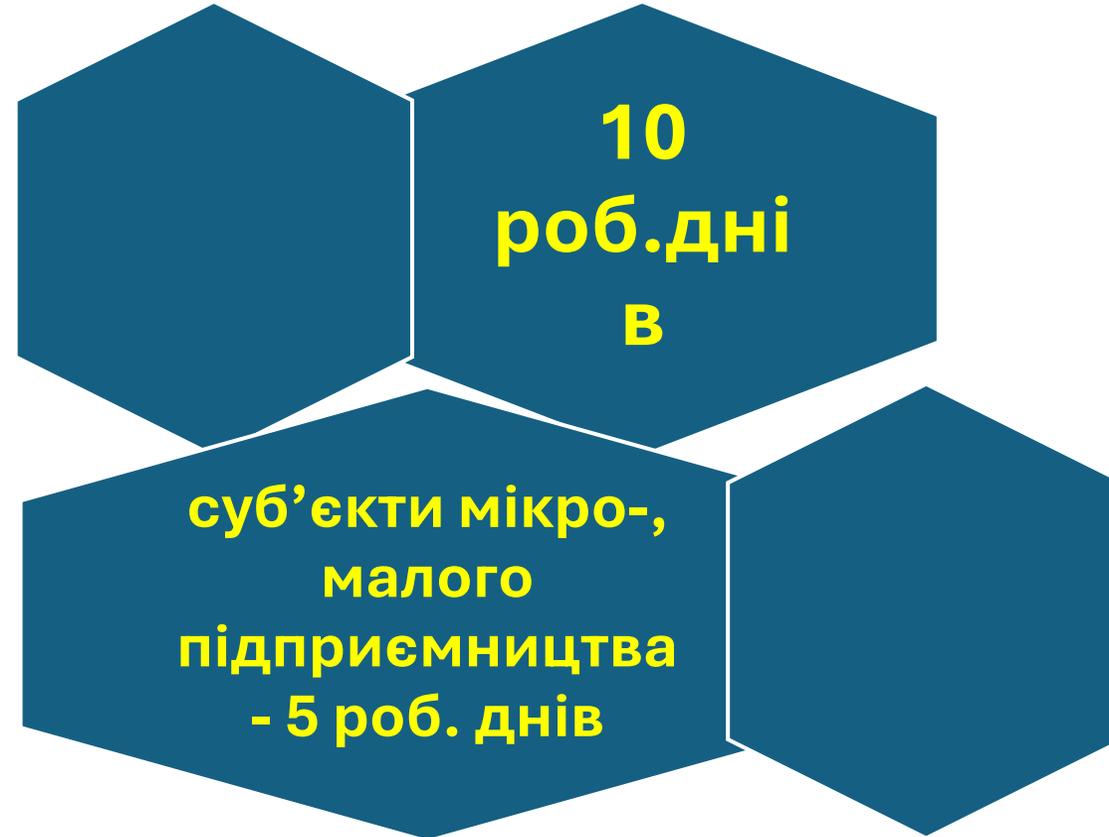
_____
(посада)

_____
(підпис)

_____
(прізвище, ініціали)

Печатка

**П
Л
А
Н
О
В
А

П
Е
Р
Е
В
І
Р
К
А**

**ПРОДОВЖЕННЯ СТРОКУ
ЗДІЙСНЕННЯ ПЛАНОВОГО ЗАХОДУ
НЕ ДОПУСКАЄТЬСЯ**

П
Л
А
Н
О
В
А

П
Е
Р
Е
В
І
Р
К
А

Сумарна
тривалість
усіх планових
заходів
протягом року

30
роб.дні
В

**суб'єкти мікро-,
малого
підприємництва
- 15 роб. днів**

Підстави для позапланової перевірки:

- подання суб'єктом господарювання письмової заяви про здійснення заходу державного нагляду (контролю) за його бажанням;
- виявлення та підтвердження недостовірності даних, заявлених суб'єктом господарювання у документі обов'язкової звітності (крім випадків, коли суб'єкт господарювання протягом місяця з дня первинного подання повторно подав такий документ з уточненими даними або якщо недостовірність даних є результатом описки чи арифметичної помилки, яка не впливає на зміст поданої звітності). У разі виявлення органом державного нагляду помилки він упродовж 10 робочих днів зобов'язаний повідомити суб'єкта господарювання про необхідність її виправлення у строк до 5 робочих днів з дня отримання повідомлення. Невиправлення помилки у встановлений строк – підставою для проведення позапланового заходу;
- перевірка виконання суб'єктом господарювання приписів, розпоряджень або інших розпорядчих документів щодо усунення порушень, виданих за результатами проведення попереднього заходу;
- звернення фізичної особи (фізичних осіб) про порушення, що спричинило шкоду її (їхнім) правам, законним інтересам, життю чи здоров'ю, НПС чи безпеці держави, з додаванням документів чи їх копій, що підтверджують такі порушення (за наявності). Позаплановий захід у такому разі здійснюється виключно за погодженням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у відповідній сфері державного нагляду (контролю), або відповідного державного колегіального органу.

У такому разі перед початком перевірки посадові особи органів державного нагляду (контролю) зобов'язані пред'явити керівнику чи уповноваженій особі додатково копію погодження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у відповідній сфері державного нагляду (контролю). Суб'єкти господарювання мають право не допускати посадових осіб органу державного нагляду (контролю) до здійснення заходів державного нагляду (контролю), якщо вони не пред'явили ці документи;
- неподання суб'єктом господарювання документів обов'язкової звітності за два звітні періоди підряд без поважних причин або без надання письмових пояснень про причини, що перешкождали поданню таких документів;
- доручення Прем'єр-міністра України у зв'язку з виявленими системними порушеннями та/або настанням події, що має значний негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, захист НПС та забезпечення безпеки держави;
- настання аварії, смерті потерпілого внаслідок нещасного випадку або професійного захворювання, що було пов'язано з діяльністю суб'єкта господарювання.

Під час проведення позапланов ого заходу

з'ясовуються лише ті питання, необхідність перевірки яких стала підставою для здійснення цього заходу, з обов'язковим зазначенням цих питань у посвідченні (направленні) на проведення заходу державного нагляду (контролю).

Суб'єкт господарювання повинен ознайомитися з підставою проведення позапланового заходу з наданням йому копії відповідного посвідчення (направлення) на проведення заходу державного нагляду (контролю).

Під час підготовки до перевірки:

- підготувати проект наказу і направлення на проведення перевірки;
- повідомити суб'єкта господарювання про проведення планової перевірки;
- ознайомитися з матеріалами та актами попередніх перевірок об'єкта (у разі наявності);
- визначити перелік питань, які мають бути перевірені під час перевірки.

**ПРОДОВЖЕННЯ СТРОКУ
ЗДІЙСНЕННЯ ПОЗАПЛАНОВОГО
ЗАХОДУ НЕ ДОПУСКАЄТЬСЯ**

Обов'язки інспектора під час перевірки

- повно, об'єктивно та неупереджено здійснювати державний контроль у межах повноважень, передбачених законом;
- не втручатися і не перешкоджати здійсненню господарської діяльності під час проведення заходів державного контролю, якщо це не загрожує життю та здоров'ю людей, не спричиняє небезпеки виникнення техногенних ситуацій та пожеж;
- надавати суб'єкту господарювання консультаційну допомогу щодо здійснення державного контролю відповідно до вимог законодавства;
- забезпечувати нерозголошення комерційної таємниці, що стає доступною посадовим особам під час здійснення перевірок;
- ознайомлювати керівника суб'єкта господарювання, або його заступника, або уповноважену ним особу з результатами державного контролю в строки, передбачені законом;
- дотримуватися ділової етики у взаємовідносинах із суб'єктами господарювання.

ПРАВА ІНСПЕКТОРА

1. Вимагати усунення виявлених порушень вимог законодавства у сфері охорони НПС.
2. Відбирати зразки продукції, одержувати пояснення, довідки, документи, матеріали, відомості з питань, що виникають під час державного контролю, відповідно до закону.
3. Вимагати припинення дій, які перешкоджають здійсненню державного контролю.
4. Давати обов'язкові для виконання приписи про усунення порушень і недоліків.
5. Накладати штрафні санкції та вживати заходів, передбачених законом.

Основні частини перевірки

- підготовка до перевірки;
- проведення перевірки;
- оформлення результатів перевірки (складання акта перевірки, оформлення інших матеріалів перевірки);
- обговорення результатів перевірки, підписання акта перевірки;
- застосування адміністративних стягнень до порушників законодавства про охорону навколишнього природного середовища (у разі виявлення порушень).

1. Керівником відповідно органу Держекоінспекції або його заступником **видається наказ** про проведення перевірки, який має містити:

- найменування суб'єкта господарювання, підстава перевірки та предмет перевірки;
- період, за який буде здійснюватись перевірка;
- визначення виконавців перевірки із залученням, у разі потреби, спеціалістів інших органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій (за погодженням з їх керівниками).

2. На підставі наказу **оформляється направлення на проведення перевірки**, яке підписується керівником або заступником керівника органу Держекоінспекції (із зазначенням прізвища, ім'я та по батькові) і засвідчується печаткою.

3. Перед початком перевірки державні інспектори зобов'язані пред'явити керівнику суб'єкта господарювання або уповноваженій ним особі **направлення на перевірку** та **службове посвідчення**, що засвідчує посадову особу органу Держекоінспекції, і **надати копію направлення**.

4. Державні інспектори проводять перевірки об'єкта **в присутності керівника** суб'єкта господарювання або уповноважених ним осіб.

НА
П
Р
А
В
Л
Е
Н
Н
Я

_____ (найменування органу Держекоінспекції)

НАПРАВЛЕННЯ

на проведення _____ перевірки
(тип перевірки)
дотримання вимог природоохоронного законодавства

_____
(найменування суб'єкта господарювання та/або його відокремленого підрозділу або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи - підприємця, щодо діяльності яких буде проведена перевірка)

що знаходиться _____
(місцезнаходження)

Відповідно до статті 20 Закону України "Про охорону навколишнього природного середовища", Закону України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" та наказу органу Держекоінспекції від _____ 20__ року N _____

направляються: _____
(посади, прізвища, ім'я та по батькові)

_____ для проведення у термін з ___ до _____ 20__ року

_____ перевірки дотримання вимог законодавства у сфері
(тип перевірки)
охорони навколишнього природного середовища.

Підстави для здійснення перевірки: _____
Предмет перевірки: _____

Попередню перевірку проведено: _____
(термін проведення перевірки)

_____ (посада)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

Печатка

5. Під час проведення перевірки перевіряються наявність та чинність дозвільних документів, які підтверджують право на здійснення господарської діяльності, пов'язаної з використанням природних ресурсів (розміщення відходів, поводження з відходами (крім поводження з радіоактивними відходами), небезпечними хімічними речовинами, викиди в атмосферне повітря з стаціонарних джерел, спеціальне використання природних ресурсів), транскордонним переміщенням об'єктів рослинного й тваринного світу, та інших документів, необхідних для здійснення перевірки.

6. Перевірка здійснюється на території суб'єкта господарювання – на виробничих майданчиках, у цехах, у місцях розташування обладнання, земельних ділянках, у тому числі територій та об'єктів природно-заповідного фонду, шляхом візуального огляду із застосуванням, у разі необхідності, інструментально-лабораторного, радіаційного та інших методів контролю.

7. При здійсненні перевірок на об'єктах, діяльність чи експлуатація яких пов'язана із впливом на довкілля, проводиться перевірка здійснення суб'єктом господарювання інструментально-лабораторних вимірювань при виробничому контролі за дотриманням встановлених нормативів, а також, у разі необхідності, здійснення відбору проб та інструментально-лабораторні вимірювання за дотриманням суб'єктами господарювання встановлених нормативів.

8. У разі, якщо державний інспектор не допускається до проведення перевірки, ним складається акт про відмову в проведенні перевірки. В акті зазначаються посада, ПІП особи керівника суб'єкта господарювання або уповноваженої Особи, яку ознайомлено з актом та якій вручено акт під розписку, або робиться відмітка щодо відмови. У разі відмови від отримання акта, такий акт із зазначенням в ньому реєстраційного номера передається через канцелярію суб'єкта господарювання або відправляється рекомендованим листом.

9. Перевірка проводиться за оригіналами або належним чином оформленими копіями документів, наданими керівником або уповноваженою особою. У разі виявлення фальсифікацій або підробок документів державні інспектори зазначають про це в акті перевірки та передають відповідні матеріали до правоохоронних органів згідно із законодавством.

10. За фактами виявлених під час перевірки порушень державний інспектор має право одержувати усні або письмові пояснення від керівника або уповноваженої ним особи, особи, відповідальної на об'єкті за стан дотримання вимог природоохоронного законодавства. Такі пояснення долучаються до матеріалів перевірки.

Оформлення результатів перевірки

1. За результатами проведеної планової або позапланової перевірки державним інспектором складається уніфікований акт перевірки дотримання вимог природоохоронного законодавства, що містить перелік питань для здійснення планових заходів державного нагляду (контролю), залежно від ресурсу, що перевірявся.
2. Не допускається включення до акта перевірки інформації або висновків, які не підтверджені документально, пропозицій, а також інформації, наданої правоохоронними органами.
3. До акта перевірки додаються (за наявності) порівняльні таблиці, графіки, схеми, оформлені належним чином, підписані та надані посадовими особами суб'єкта господарювання, що перевіряється.
4. В акті перевірки також зазначається інформація, пов'язана з проведенням інструментально-лабораторного контролю (відбір проб та вимірювання безпосередньо на об'єкті перевірки), та зазначаються посилання на акти відбору проб та протоколи вимірювань.

Оформлення результатів перевірки

Якщо під час перевірки проводиться вилучення в установленому законодавством порядку знярядь добування об'єктів рослинного та тваринного світу, транспортних (в тому числі плавучих) засобів, зброї та боєприпасів, обладнання та предмети, що є зняряддям незаконного добування об'єктів рослинного та тваринного світу, незаконно добуті природні ресурси і продукцію, що з них вироблена, складається опис про їх вилучення в двох примірниках відповідно до Інструкції про порядок вилучення та передання на зберігання до органів внутрішніх справ вилученої у порушників природоохоронного законодавства вогнепальної та іншої зброї і боєприпасів, затвердженої наказом Мінекоресурсів України від 31.03.2003, про що обов'язково зазначається в акті перевірки.

У разі виявлення під час проведення перевірки порушення вимог природоохоронного законодавства, за які згідно з Кодексом України про адміністративні правопорушення передбачено адміністративна відповідальність, державні інспектори складають протокол про адміністративне правопорушення відповідно до наказу Мінприроди України від 05.07.2004 **"Про затвердження Інструкції з оформлення органами Міністерства охорони навколишнього природного середовища України матеріалів про адміністративні правопорушення"**.

Оформлення результатів перевірки

В останній день перевірки два примірники акта підписуються державними інспекторами, які проводили перевірку, керівником або уповноваженою особою суб'єкта господарювання. Якщо суб'єкт господарювання не погоджується з актом, він підписує акт із зауваженнями. У разі відмови суб'єкта господарювання підписати акт, про це зазначається в акті перевірки.

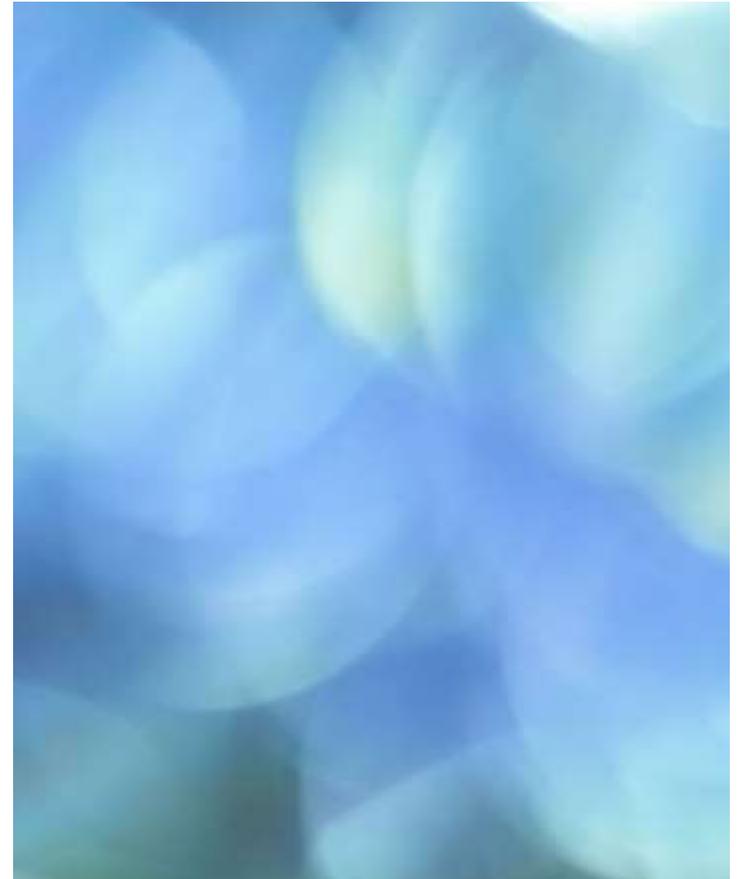
Один примірник акта перевірки передається керівнику (уповноваженій ним особі) суб'єкта господарювання, про що на останній сторінці примірників акта перевірки робиться відповідна відмітка за підписом особи, яка отримала акт перевірки, із зазначенням посади, прізвища та ініціалів, а також дати одержання акта. Другий примірник акта перевірки зберігається в органі ДЕІ.

У разі, якщо посадова особа відмовляється від отримання акта перевірки особисто, то такий акт передається через канцелярію суб'єкта господарювання або відправляється рекомендованим листом.

На підставі акта, який складено за результатами перевірки, протягом п'яти днів з дня її завершення, у разі виявлення порушень вимог природоохоронного законодавства складається **пріпис** про усунення порушень вимог законодавства про охорону НПС.

П
Р
И
П
И
С

ПРИПИС

від _____ № _____

Відповідно до статті 20 Закону України "Про охорону навколишнього природного середовища", статті 7 Закону України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської

діяльності" та Положення про _____,
(назва органу Держекоінспекції)

затвердженого _____,
та реквізити наказу Держекоінспекції,
яким це Положення затверджено)

з метою усунення порушень природоохоронного законодавства, виявлених під час перевірки дотримання вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, проведеної

_____ 20__ року,
_____
(посада, прізвища та ініціали осіб,
що проводили перевірку)

ПРИПИСУВ (ЕМО) :

N з/п	Зміст припису	Термін виконання	Обґрунтування
1			
2			
3			

Контроль за виконанням припису покласти на _____
(найменування органу Держекоінспекції)

Цей припис підлягає обов'язковому виконанню у встановлені терміни.

Суб'єкту господарювання, який отримав припис, необхідно направити інформацію про виконання приписів не пізніше 3 днів після закінчення встановленого терміну виконання кожного пункту

приписів до _____
(найменування органу Держекоінспекції)

Припис видав(ли) : _____
(посада, підписи, прізвища та ініціали осіб,
які видали припис)

Припис до виконання прийняв : _____
(посада) (підпис) (прізвище та ініціали)

Припис направлено рекомендованим листом з повідомленням про вручення _____ 20__ року _____
(посада, прізвище та ініціали особи, яка відправила припис)

Оформлення результатів перевірки

Припис складається у 2 примірниках, один з яких **не пізніше 5 робочих днів** з дня складення акта надається керівнику суб'єкта господарювання чи уповноваженій особі для виконання, другий з підписом особи залишається в органі ДЕІ, який здійснював перевірку.

У разі, якщо посадова особа відмовляється від отримання приписів особисто, припис відправляється рекомендованим листом.

Строк виконання припису встановлює державний **інспектор** залежно від виявлених порушень, але **не більше ніж 6 місяців**. У разі неможливості виконання приписів у встановлені в них строки суб'єкт господарювання, що перевірявся, може звернутись до органу ДЕІ для їх продовження з обґрунтуванням та підтверджуючими документами.

У разі необхідності видачі, зупинення дії чи анулювання в установленому законодавством порядку дозволів, лімітів та квот на спеціальне використання природних ресурсів, викиди і скиди, розміщення відходів, поводження з НХР, транскордонне переміщення об'єктів рослинного і тваринного світу, а також встановлення нормативів допустимих рівнів шкідливого впливу на стан НПС орган ДЕІ вносить **подання** про це до ДЕІ чи відповідного територіального органу ДЕІ.

ПОДАННЯ

ПОДАННЯ
про видачу, зупинення дії або анулювання
дозволу, ліміту, квоти
(необхідне підкреслити)

_____ (найменування органу Держекоінспекції,
що здійснив перевірку)

у період _____ здійснено перевірку дотримання вимог
природоохоронного законодавства

_____ (найменування суб'єкта господарювання, його місцезнаходження)

за результатами якої встановлено такі порушення: _____

_____ (суть виявлених порушень)

Відповідно до _____ (нормативно-правовий акт, на підставі
якого діє орган Держекоінспекції)

та _____ (стаття відповідного закону, Кодексу України
про адміністративні правопорушення, вимоги яких порушено)

_____ (найменування органу Держекоінспекції)

вносить подання про _____ (видачу, зупинення дії чи анулювання дозволів, лімітів, квот)

Про прийняте рішення просимо повідомити _____ (найменування органу Держекоінспекції)

Додатки:

1. Копія акта перевірки на ___ арк.
2. Копія (копії) приписів на ___ арк.
3. Копія (копії) протоколів про адміністративні правопорушення на ___ арк.

Керівник (заступник керівника)
органу Держекоінспекції _____ (підпис) _____ (прізвище, ініціали)

Оформлення результатів перевірки

У разі виявлення під час проведення перевірок правопорушень, які містять **ознаки злочину**, відповідний орган Держекоінспекції **не пізніше 10 робочих днів** з дня оформлення відповідних матеріалів щодо такого правопорушення направляє їх **до правоохоронних органів**.

Контроль за виконанням приписів, наданих за результатами перевірки, здійснює **орган ДЕІ, який видав припис**.

Контроль за виконанням приписів, наданих за результатами перевірки проведеної Державною екологічною інспекцією, може бути покладено на орган Держекоінспекції відповідної території.

Унаслідок порушення вимог природоохоронного законодавства державі заподіяна шкода _____
(суть заподіяної шкоди)

Порушником пред'явлені такі документи, що засвідчують його особу: _____
(назва документа, серія, номер, ким і коли виданий)

У порушника виявлені: _____
і вилучені згідно з описом N _____ від _____
(на всі вилучені речі обов'язково видавати опис, який підписує складач протоколу)

На місці правопорушення відібрані проби: _____
(час відбору проб, N акта чи протоколу)

Інші відомості, необхідні для вирішення справи: _____
(чи притягувалася раніше особа до адміністративної відповідальності, якщо так, то ким, коли і за що, обставини, що пом'якшують або обтяжують відповідальність, тощо)

Чи чинив порушник опір (описати докладно): _____

Пояснення порушника та його зауваження до змісту протоколу чи мотиви відмови від його підписання: _____

Розгляд справи про адміністративне правопорушення відбудеться о _____ год. _____ хв. _____ 20____ року в приміщенні _____
(повна назва органу, в якому відбудеться розгляд справи)

за адресою: _____
(повна адреса місця, де відбудеться розгляд справи)

Додатки (якщо вони є): _____

Перший екземпляр

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО
ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА УКРАЇНИ

(найменування органу Мінприроди)

Місцезнаходження _____ Телефон _____ факс _____

ПРОТОКОЛ N _____
про адміністративне правопорушення

_____ 20____ року _____
(місце складання протоколу)

Я, _____
(повна назва посади, прізвище, ім'я та по батькові посадової особи, яка склала протокол)

склав цей протокол про те, що гр. (гр-ка) _____

(прізвище, ім'я та по батькові)

дата _____ та місце народження _____

який (яка) проживає за адресою _____

і працює (навчається) на посаді _____

(повна назва місця роботи чи навчання із зазначенням поштової адреси)
сімейний стан _____, кількість утриманців _____,
заробітна плата _____ грн.,
ідентифікаційний номер (за наявності) _____,
здійснив (ла) адміністративне правопорушення, відповідальність за яке передбачена ч. ____ статті _____, а також статтею(ями) _____

Кодексу України про адміністративні правопорушення, тим, що о _____ год. _____ хв. _____ 20____ року

(місце, суть правопорушення)

що є порушенням _____
(назви закону та інших нормативно-правових актів із зазначенням статей та пунктів, вимоги яких порушені)

• П
• Р
• А
• В
• О
• П
• О
• Р
• У
• Ш
• Е
• Н
• Н
• Я

Порушнику роз'яснено права відповідно до статті 268 КУпАП, зокрема: знайомитися з матеріалами справи, давати пояснення, подавати докази, заявляти клопотання при розгляді справи користуватися юридичною допомогою адвоката, іншого фахівця у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи; виступати рідною мовою і користуватися послугами перекладача, якщо не володіє мовою, якою ведеться провадження; оскаржити постанову по справі; а також про те, що справа про адміністративне правопорушення розглядається в присутності особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, а у разі відсутності цієї особи справу може бути розглянуто лише у випадках, коли є дані про своєчасне її сповіщення про місце і час розгляду справи і якщо від неї не надійшло клопотання про відкладення розгляду справи. Особа не несе відповідальності за відмову давати свідчення або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

_____
(П.І.Б. особи, якій роз'яснено права, та її підпис)

Підписи:

Посадові особи, яка склала протокол:

_____
(підпис)

_____
(прізвище, ініціали)

Особи, яка вчинила адміністративне правопорушення:

_____
(підпис)

_____
(прізвище, ініціали)

Свідків (за наявності):

_____
(підпис)

_____
(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
(місце проживання)

_____
(підпис)

_____
(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
(місце проживання)

Відмітка про отримання другого екземпляру протоколу
N _____ про адміністративне правопорушення:

_____
(підпис особи, яка вчинила
адміністративне правопорушення)

_____
(прізвище, ініціали)

особи, яка вчинила порушення природоохоронного
якщо таку особу встановити неможливо, - то ві
особи, яка відповідає за стан охорони НПС на підп
якщо така особа не призначена – стосовно керівн
установи чи організації.

Протокол складається на місці виявлення правопорушення.

В разі вчинення адміністративних правопорушень, якщо розмір штрафу не перевищує трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, але порушник оспорує стягнення, що на нього накладається за вчинення правопорушення, то складається протокол про адміністративне правопорушення.

У разі, якщо виявлено факт заподіяння шкоди НПС, однак особу порушника встановити неможливо (зникнення з місця події), посадовою особою органу Мінекології на місці виявлення такого порушення складається акт, який протягом трьох днів з моменту виявлення правопорушення направляється до органу внутрішніх справ

що є порушенням _____,

(назва закону та нормативно-правового акта,
вимоги яких порушені, їх статті)

Порушником пред'явлені такі документи, що засвідчують його
особу: _____,

(назва документа)
серія _____ N _____, виданий _____

(дата видачі та назва органу, який видав документ)

У порушника виявлені: _____

Чи чинив порушник опір (описати докладно): _____

Пояснення порушника: _____

Порушнику роз'яснено права відповідно до статті 268 КУпАП, зокрема: знайомитися з матеріалами справи, давати пояснення, подавати докази, заявляти клопотання при розгляді справи користуватися юридичною допомогою адвоката, іншого фахівця у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, виступати рідною мовою і користуватися послугами перекладача, якщо не володіє мовою, якою ведеться провадження; оскаржити постанову по справі, а також про те, що справа про адміністративне правопорушення розглядається в присутності особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, а під час відсутності цієї особи справу може бути розглянуто лише у випадках, коли є дані про своєчасне її сповіщення про місце і час розгляду справи і якщо від неї не надійшло клопотання про відкладення розгляду справи. Особа не несе відповідальності за відмову давати свідчення або пояснення до себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

_____
(П.І.Б. особи, якій права роз'яснено, та її підпис)

Перший екземпляр

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО
ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА УКРАЇНИ

(найменування органу Мінприроди)

ПРОТОКОЛ
про адміністративне правопорушення

_____ 20__ року N Г-00000

Місце складання протоколу _____

Я, громадський інспектор з охорони довкілля, _____

(найменування території, прізвище, ім'я та по батькові
громадського інспектора)

керуючись статтями 254-256 Кодексу України про адміністративні
правопорушення, склав цей протокол про те, що гр. (гр-ка) _____

_____
(прізвище, ім'я та по батькові)

який (яка) народився (лась) _____ року у _____
(місце народження)

проживає за адресою: _____

і працює (навчається) на посаді _____

(посада, повна назва місця роботи чи навчання
із зазначенням поштової адреси)

_____
сімейний стан _____, кількість утриманців _____,
заробітна плата _____ грн., ідентифікаційний номер (за
наявності) _____,
здійснив (ла) адміністративне правопорушення, відповідальність за
яке передбачена ч. _____ статті _____, а також статтею (ями)
_____ Кодексу України про адміністративні правопорушення,
тяз, що с _____ год _____ хв. _____ 20__ року

_____
(суть порушення відповідно до вимог законодавчих
та інших нормативно-правових актів)

підписи.

Громадського інспектора з охорони довкілля, що склав протокол:

_____
(підпис)

_____
(прізвище, ініціали)

Особи, яка вчинила адміністративне правопорушення:

_____
(підпис)

_____
(прізвище, ініціали)

Свідків (за наявності):

_____
(підпис)

_____
(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
(місце проживання)

_____
(підпис)

_____
(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
(місце проживання)

Відмітка про отримання другого екземпляру протоколу N _____ про адміністративне правопорушення:

Протокол

Якщо правопорушення вчинено кількома особами, то протокол складається на кожну особу окремо.

Якщо однією особою вчинено два або більше адміністративних правопорушень, то адміністративне стягнення накладається за кожне правопорушення окремо.

Якщо особа вчинила кілька адміністративних правопорушень, справи про які одночасно розглядаються одним і тим самим органом Мінприроди (посадовою особою), стягнення накладається в межах санкції, встановленої за більш серйозне правопорушення з числа вчинених. До основного стягнення в цьому разі може бути приєднано одне з додаткових стягнень, передбачених статтями про відповідальність за будь-яке з вчинених правопорушень.

Якщо правопорушення пов'язане зі шкодою, заподіяною навколишньому природному середовищу (забруднення або засмічення земель, вод тощо), то про це зазначається в протоколі.

Протокол підписується особою, яка його склала, порушником (законними представниками) і свідками, якщо вони є. У разі відмови порушника від підписання протоколу в ньому робиться запис про це. Порушник має право додати до протоколу пояснення і зауваження щодо змісту протоколу, а також викласти мотиви відмови від його підписання. У разі коли порушник пише пояснення на окремому аркуші, в протоколі про це робиться відмітка.

Протокол складається в двох примірниках.

Протокол надсилається органу (посадовій особі), уповноваженому розглядати справу про адміністративне правопорушення.

Дисциплінарна відповідальність є одним із правових заходів щодо осіб, які допустили правопорушення в зв'язку із своєю службовою діяльністю.

У відповідності до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» належать до **відшкодування збитки** заподіяні підприємствами, установами і організаціями та громадянами внаслідок порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища.

Обмеження або припинення фінансування об'єктів будівництва застосовується, коли будівництво або реконструкція народногосподарських об'єктів здійснюється при відсутності позитивного висновку екологічної експертизи, а також при прямих порушеннях природоохоронного законодавства, які допускаються в процесі будівництва і які призводять до забруднення та виснаження НПС. Здійснюється через подання до банків відповідних постанов про припинення фінансування вказаних об'єктів.

Згідно з Постановою ВРУ про затвердження Порядку обмеження, тимчасової заборони (зупинення) чи припинення діяльності підприємств, установ, організацій і об'єктів у разі порушення ними законодавства про охорону НПС, органи охорони довкілля можуть застосовувати такий вид санкцій, як **обмеження або тимчасова заборона (зупинення) виробничої діяльності окремих промислових установок, цехів, підприємств, організацій і установ**, робота яких здійснюється при систематичному перевищенні лімітів використання природних ресурсів, порушення екологічних нормативів і стандартів, а також вимог екологічної безпеки.

Позбавлення права захоронення (складування) промислових, побутових та інших відходів, викидів (скидів) забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище, а також спеціального використання природних ресурсів зокрема вирубування лісу, видобування корисних копалин тощо

Тимчасове скасування: після виконання порушником відповідних вимог дозвіл поновлюється, а замість скасованого дозволу йому видається припис, в якому обговорені умови тимчасового природокористування.

Остаточне скасування дозволу пов'язане з:

- ліквідацією підприємств, установ, організацій;
- виснаженням або вичерпанням природних ресурсів;
- закінченням строку природокористування;
- грубими і систематичними порушеннями умов природокористування, які негативно впливають на НПС.

Остаточне скасування дозволу забезпечується шляхом демонтажу споруд і пристроїв, за допомогою яких здійснюється використання природних ресурсів (виконуються за рахунок порушника).

**2. Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів
Державною екологічною інспекцією**

Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів [...]

Постанова Кабінету Міністрів України; Критерії, Перелік від 06.03.2019 № 182

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/182-2019-%D0%BF#Text>

До критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів Держекоінспекцією, належать:

- 1) провадження господарської діяльності з додержанням екологічних вимог;
- 2) категорія видів планованої діяльності та об'єктів, що можуть мати значний вплив на довкілля та види діяльності, провадження яких вимагає отримання інтегрованого довкілцевого дозволу;
- 3) види порушень вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, виявлених за результатами заходів державного нагляду (контролю), проведених протягом останніх п'яти років, що передують плановому періоду;
- 4) кількість порушень вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, виявлених за результатами заходів державного нагляду (контролю), проведених протягом останніх п'яти років, що передують плановому періоду;
- 5) кількість позапланових заходів державного нагляду (контролю), проведених щодо суб'єкта господарювання протягом останніх п'яти років, що передують плановому періоду, з підстав, передбачених абзацами третім, сьомим, дев'ятим частини першої статті 6 Закону України “Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності”;
- 6) кількість випадків недопущення суб'єктом господарювання посадових осіб органу державного нагляду (контролю) до проведення заходів державного нагляду (контролю) (крім випадків, передбачених статтею 10 Закону України “Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності”) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів протягом останніх п'яти років, що передують плановому періоду.

Віднесення суб'єкта господарювання до високого, середнього або незначного ступеня ризику здійснюється з урахуванням суми балів, нарахованих за всіма критеріями, за такою шкалою:

від 41 до 100
балів - до
високого
ступеня ризику;

від 21 до 40
балів - до
середнього
ступеня ризику;

від 0 до 20 балів
- до незначного
ступеня ризику.

Перевірки

```
graph TD; A[Перевірки] --- B[високий 1р/2роки]; A --- C[середній 1р/3роки]; A --- D[незначний 1р/5р]
```

високий
1р/2роки

середній
1р/3роки

незначний
1р/5р

• У разі коли за результатами планових та позапланових заходів державного нагляду (контролю) (за наявності) протягом останніх шести років для суб'єктів господарювання, які віднесені до середнього ступеня ризику, та протягом останніх 10 років для суб'єктів господарювання, які віднесені до незначного ступеня ризику, у суб'єкта господарювання не виявлено порушень вимог законодавства під час провадження господарської діяльності з промислового вилову водних біоресурсів за межами юрисдикції України, наступний плановий захід державного нагляду (контролю) щодо такого суб'єкта господарювання здійснюється не раніше ніж через період часу, встановлений для відповідного ступеня ризику, збільшений в 1,5 раза.

•

---

3. Ризики настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів.

Ціль державного нагляду (контролю)	Ризик настання негативних наслідків від проведення господарської діяльності		Критерій, за яким визначається ступінь ризику від проведення господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю)
	подія, що містить ризик настання негативних наслідків	негативний наслідок	
Наколишнє природне середовище (04)	настання екологічно-небезпечного впливу на земельні ділянки, наслідки якого не ліквідуються	погіршення (зниження) корисних властивостей земель, негативний вплив на навколишнє природне середовище	проведення господарської діяльності з дотриманням екологічних вимог
	здійснення заходів із заляштування земель від залучення та забруднення відходами	погіршення якісного стану земель	категорія видів господарської діяльності та об'єкти, що можуть мати значний вплив на довкілля, та види діяльності, провадження яких вимагає отримання інтегрованого дозвільного дозволу
	господарське використання деградованих і малопродуктивних земель, які є екологічно небезпечними та екологічно неефективними, а також, технічно забруднені земельні ділянки, на яких вимагально одержані екологічно чисту продукцію та які є небезпечними для здоров'я та перебування людей	погіршення (зниження) корисних властивостей земель, негативний вплив на навколишнє природне середовище	види порушень вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, визначених за результатами заходів державного нагляду (контролю), проведених протягом останніх п'яти років, що передують плановому періоду
	використання земельної ділянки за відсутності державної реєстрації прав на неї	погіршення (зниження) корисних властивостей земель, негативний вплив на навколишнє природне середовище	кількість порушень вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, визначених за результатами заходів державного нагляду (контролю), проведених протягом останніх п'яти років, що передують плановому періоду
	недотримання режиму використання територій, що підлягають особливій охороні	погіршення (зниження) корисних властивостей земель, негативний вплив на навколишнє природне середовище	кількість порушень вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, визначених за результатами заходів державного нагляду (контролю), проведених щодо суб'єкта господарювання протягом останніх п'яти років, що передують плановому періоду, з відстав.
	недотримання режиму використання прибережних захисних смуг уздовж моря, пляжних зон прибережних захисних смуг	знищення прибережних захисних смуг уздовж моря, підкапання зон прибережних захисних смуг	кількість порушень вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, визначених за результатами заходів державного нагляду (контролю), проведених щодо суб'єкта господарювання протягом останніх п'яти років, що передують плановому періоду, з відстав.
	недотримання режиму використання водокоронних зон	забруднення, засмічення, виверження, знищення об'єктів рослинного і тваринного світу, а також зменшення коливань стоку вздовж річок, моря і навколо озера, водосховища та інших водойм	періодичність здійснення третій, четвертий, п'ятий частини першої статті 6 Закону України "Про основи засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності"
	користування ділянкою надр за відсутності спеціального дозволу на користування надрами	пошкодження родовищ корисних копалин, які виключають повністю або суттєво обмежують можливість їх подальшої експлуатації пошкодження родовищ корисних копалин, які виключають повністю або суттєво обмежують можливість їх подальшої експлуатації знищення або пошкодження геологічних об'єктів, що становлять особливу наукову і культурну цінність, спостережливих режимних свердловин, а також маршефідеральних і геодинамічних знаків	кількість випадків недовіщення суб'єктом господарювання посадових осіб органу державного нагляду (контролю) до проведення заходів державного нагляду (контролю) (згідно з вимогами, передбаченими статтею 10 Закону України "Про основи засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності") у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів протягом останніх п'яти років, що передують плановому періоду

порушення встановленого порядку управління відходами видобувної промисловості, що утворилися внаслідок проведення розвідувальних робіт, видобутку, оброблення (перероблення, збагачення) та зберігання корисних копалин, розроблення родовищ корисних копалин	забруднення навколишнього природного середовища
забруднення земель хімічними і радіоактивними речовинами, відходами, стічними водами під час користування надрами	накопичення хімічних і радіоактивних речовин у водоймах і ґрунтах
	отруєння об'єктів рослинного і тваринного світу
пошкодження водогосподарських та гідрометричних споруд і пристроїв, порушення правил експлуатації та встановлених режимів їх роботи	погіршення якісного стану водних ресурсів школа, завдана водним біоресурсам руйнування екосистеми водного об'єкта
невпровадження водозберігаючих технологій, зокрема оборотних систем водопостачання, а також нездійснення водоохоронних заходів, спрямованих на забезпечення охорони, раціональне використання та відтворення водних ресурсів	нерациональне використання та виснаження водних ресурсів шкода, завдана водним біоресурсам
порушення умов дозволу на спеціальне водокористування, а саме недотримання лімітів забору та використання води	перевищення лімітів забору та використання води неекономне використання водних ресурсів
порушення умов скидання зворотних вод у водні об'єкти	забруднення і засмічення водних ресурсів порушення водоохоронного режиму порушення біологічної рівноваги водойм зниження здатності водних об'єктів до природного очищення знищення водних біоресурсів
порушення правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення	погіршення якісних і кількісних показників стічних вод пошкодження (руйнування чи псування) систем водовідведення, порушення правил їх експлуатації та встановлених режимів роботи, загроза санітарному та епідемічному благополуччю населення погіршення стану водних об'єктів внаслідок забруднення, засмічення, інших дій, які можуть погіршити умови водопостачання, спричинити зменшення рибних запасів
недотримання правил використання об'єктів тваринного світу, порушення умов спеціального використання водних біоресурсів	виснажливе використання об'єктів тваринного світу, рибогосподарських водних об'єктів (їх частин)

недотримання правил використання об'єктів тваринного світу, порушення умов спеціального використання водних біоресурсів	виснажливе використання об'єктів тваринного світу, рибогосподарських водних об'єктів (їх частин)
порушення умов проведення дослідних та експериментальних робіт	знищення водних біоресурсів
незаконне добування об'єктів тваринного світу	знищення об'єктів тваринного світу
порушення умов проведення робіт, пов'язаних із відтворенням об'єктів тваринного світу та водних біоресурсів	решовладження небезпечних задовольств об'єктів тваринного світу та водних біоресурсів знищення об'єктів абортівної фауни
нездійснення робочих заходів на водозабірних і підземних спорудах	знищення водних біоресурсів
випускнення з природного середовища об'єктів тваринного світу та водних біоресурсів, занесених до Червоної книги України	знищення об'єктів тваринного світу та водних біоресурсів, що занесені до Червоної книги України
недотримання умов утримання диких тварин, занесених до Червоної книги України, у неволі або напіввольних умовах або використання диких тварин у відомостях заповіді	незаконне використання об'єктів тваринного світу знищення диких тварин, що занесені до Червоної книги України
зберігання відходів із порушенням екологічних вимог	забруднення ґрунтів та водних ресурсів забруднення атмосферного повітря
порушення умов скидання зворотних вод у водні об'єкти	трансграничне забруднення водотоків
недотримання вимог щодо збирання, перевезення та оброблення відходів	забруднення ґрунтів та водних ресурсів забруднення атмосферного повітря
невиконання вимог екологічної безпеки під час поводження із пестицидами та агрофітотоксинами	забруднення ґрунтів та водних ресурсів забруднення атмосферного повітря
здійснення оброблення відходів на об'єктах оброблення відходів	забруднення ґрунтів та водних ресурсів забруднення атмосферного повітря
експлуатація об'єктів оброблення відходів із порушенням вимог природоохоронного законодавства	забруднення ґрунтів та водних ресурсів забруднення атмосферного повітря
недотримання вимог екологічної безпеки під час експлуатації полігонів, припинення їх експлуатації, рекультивації та догляду за полігонами після припинення їх експлуатації	забруднення ґрунтів та водних ресурсів забруднення атмосферного повітря
порушення вимог екологічної безпеки під час виробництва лінійних джерел струму та подальшого поводження з відпрацьованими лінійними джерелами струму	забруднення ґрунтів та водних ресурсів забруднення атмосферного повітря

непроведення технічного обслуговування та періодичної повірки або калібрування всіх задіяних засобів виміральної техніки для забезпечення якості засобів виміральної техніки	збільшення обсягу потрапляння парникових газів в атмосферу, недостовірність даних про викиди парникових газів і вжиття неефективних заходів до зменшення викидів парникових газів	недотримання вимог екологічної безпеки під час експлуатації забруднення земельних і водних ресурсів поливних, припинення їх експлуатації, рекультивації та догляду за поливними після припинення їх експлуатації	забруднення атмосферного повітря
проведення операцій з поводження з контрольованими речовинами без набуття статусу оператора контрольованих речовин шляхом реєстрації в Єдиному державному реєстрі операторів контрольованих речовин	потрапляння контрольованих речовин у навколишнє природне середовище, що призводить до негативного впливу на озоновий шар і рівень глобального потепління	порушення вимог екологічної безпеки під час виробництва кімнатних джерел струму та подальшого поводження з відпрацьованими кімнатними джерелами струму	забруднення земельних і водних ресурсів забруднення атмосферного повітря
відсутність систем виявлення витоків для стаціонарного обладнання або систем, які містять озоноруйнівні речовини масою 300 кілограмів або більше, або містять фторовані парникові гази в кількості не менше 500 тонн еквіваленту CO ₂	потрапляння контрольованих речовин у навколишнє природне середовище, що призводить до негативного впливу на озоновий шар і рівень глобального потепління	недотримання суб'єктом генетично-інженерної діяльності захисних заходів і заходів знищення посівів після збирання врожаю	негативний вплив (прямий або опосередкований) генетично модифікованих організмів на навколишнє природне середовище
експлуатація оператором контрольованих речовин обладнання або систем, що містять контрольовані речовини, які своєчасно не пройшли перевірку на наявність витоків	потрапляння контрольованих речовин у навколишнє природне середовище, що призводить до негативного впливу на озоновий шар і рівень глобального потепління	недотримання суб'єктом генетично-інженерної діяльності умов, визначених у відповідному дозволі, протягом проведення досліджень і випробувань генетично модифікованих організмів у відкритій системі та протягом наступного року після завершення досліджень і випробувань генетично модифікованих організмів у відкритій системі	негативний вплив (прямий або опосередкований) генетично модифікованих організмів на навколишнє природне середовище
надання суб'єктом господарювання послуг з обслуговування товарів та обладнання, проведення операцій з поводження з контрольованими речовинами та виконання робіт без отримання кваліфікаційного документа (сертифіката) згідно з вимогами Закону України "Про регулювання господарської діяльності з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами"	аварійна ситуація з витокami контрольованих речовин	недотримання вимог екологічної та кімнатної безпеки під час виробництва, транспортування, зберігання, використання кімнатної продукції, оброблення її відходів	забруднення доквідрі кімнатними речовинами
незабезпечення збирання та зберігання в герметичній тарі контрольованих речовин для їх рециклінгу або знешкодження	потрапляння/витік контрольованих речовин у навколишнє природне середовище	недотримання вимог щодо обмеження використання небезпечних кімнатних речовин	забруднення доквідрі кімнатними речовинами
відсутність маркування контрольованих речовин, товарів та обладнання відповідно до статей 12 і 13 Закону України "Про регулювання господарської діяльності з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами"	витоки контрольованих речовин	недотримання екологічних нормативів і незабезпечення вжиття необхідних заходів щодо мінімізації (контролю) ризиків для цілей забезпечення охорони довкілля за результатами проведення оцінки безпеки кімнатних речовин та або відповідно до паспортів безпеки кімнатної продукції чи інструкцій з безпечного використання кімнатної продукції суб'єктами господарювання під час провадження своєї господарської діяльності	забруднення доквідрі кімнатними речовинами
неусунення витоків контрольованих речовин впродовж 14 днів	потрапляння контрольованих речовин у навколишнє природне середовище, що призводить до негативного впливу на озоновий шар і рівень глобального потепління	експлуатація установок із порушеннями вимог законодавства у сфері моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів	негативний вплив (прямий або опосередкований) на клімат
розміщення контрольованих речовин в одноразових контейнерах	потрапляння залишкових кількостей контрольованих речовин у навколишнє природне середовище, що призводить до негативного впливу на озоновий шар і рівень глобального потепління	провадження діяльності без обов'язкової реєстрації установок в Єдиному реєстрі з моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів або не внесення змін до нього	посилення парникового ефекту, глобальне потепління та зміна клімату
розміщення на ринку первинних озоноруйнівних речовин	несанкціоноване потрапляння озоноруйнівних речовин у навколишнє природне середовище	застосування спрощеного плану моніторингу викидів парникових газів від установок, на якій оператор зобов'язаний здійснювати моніторинг викидів N ₂ O	відсутність достатнього обсягу достовірних даних щодо викидів N ₂ O під час провадження певного виду діяльності
розміщення на ринку товарів та обладнання, що містять або працюють із використанням озоноруйнівних речовин, крім випадків, визначених Законом України "Про регулювання господарської діяльності з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами"	потрапляння озоноруйнівних речовин у навколишнє природне середовище, що призводить до негативного впливу на озоновий шар і рівень глобального потепління	непроведення технічного обслуговування та періодичної повірки або калібрування всіх задіяних засобів виміральної техніки для забезпечення якості засобів виміральної техніки	збільшення обсягу потрапляння парникових газів в атмосферу, недостовірність даних про викиди парникових газів і вжиття неефективних заходів до зменшення викидів парникових газів
здійснення викидів забруднюючих речовин понад встановлені норми або без відповідного дозволу	забруднення атмосферного повітря	проведення операцій з поводження з контрольованими речовинами без набуття статусу оператора контрольованих речовин шляхом реєстрації в Єдиному державному реєстрі	потрапляння контрольованих речовин у навколишнє природне середовище, що призводить до негативного впливу на озоновий шар і рівень глобального потепління

відсутність маркування контрольованих речовин, товарів та обладнання відповідно до статей 12 і 13 Закону України “Про регулювання господарської діяльності з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами”	витоки контрольованих речовин
неусунення витоків контрольованих речовин впродовж 14 днів	потрапляння контрольованих речовин у навколишнє природне середовище, що призводить до негативного впливу на озоновий шар і рівень глобального потепління
розміщення контрольованих речовин в одноразових контейнерах	потрапляння залишкових кількостей контрольованих речовин у навколишнє природне середовище, що призводить до негативного впливу на озоновий шар і рівень глобального потепління
розміщення на ринку первинних озоноруйнівних речовин	несанкціоноване потрапляння озоноруйнівних речовин у навколишнє природне середовище
розміщення на ринку товарів та обладнання, що містять або працюють із використанням озоноруйнівних речовин, крім випадків, визначених Законом України “Про регулювання господарської діяльності з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами”	потрапляння озоноруйнівних речовин у навколишнє природне середовище, що призводить до негативного впливу на озоновий шар і рівень глобального потепління
здійснення викидів забруднюючих речовин понад встановлені норми або без відповідного дозволу	забруднення атмосферного повітря
експлуатація пилогазоочисного обладнання з порушенням вимог природоохоронного законодавства	забруднення атмосферного повітря
самовільне використання природних ресурсів на територіях та об’єктах природно-заповідного фонду та/або неналежне здійснення охорони об’єктів природно-заповідного фонду	знищення природних ресурсів природно-заповідного фонду та/або об’єктів рослинного світу; занесених до Червоної книги України
порушення умов ведення лісового господарства	виснажливе використання лісових ресурсів деградація лісових територій деградація лісового середовища
знесення та недостатнє відтворення зелених насаджень	зниження норми зелених насаджень на одного жителя населеного пункту до недопустимих показників
порушення вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів	забруднення навколишнього природного середовища

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від 3 жовтня 2018 р. № 801
Київ

Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, пов'язаної з використанням та охороною земель, і визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною службою з питань геодезії, картографії та кадастру

1. Критеріями, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, пов'язаної з використанням та охороною земель, є:

категорія землі за її основним цільовим призначенням;

дотримання вимог законодавства під час використання та охорони земель;

площа землі, на якій провадиться господарська діяльність;

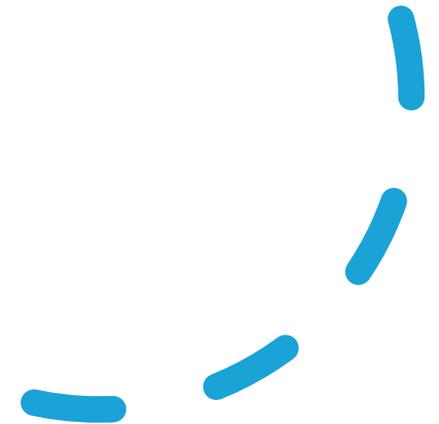
місце розташування земельної ділянки.

2. Ризики настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності, пов'язаної з використанням та охороною земель, визначено у додатку 1.

3. Вичерпний перелік критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, пов'язаної з використанням та охороною земель, їх показники та кількість балів за кожним показником визначено у додатку 2.

Цілі державного нагляду (контролю) (код)	Ризик настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності		Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)
	подія, що містить ризик настання негативних наслідків	негативний наслідок	
Життя та здоров'я людини (O1)	власником землі та землекористувачем, у тому числі орендарем, не здійснюються заходи з використання та охорони земель, передбачені затвердженою в установленому порядку документацією із землеустрою	погіршується якісний стан земель	площа землі, на якій провадиться господарська діяльність
	відбувається ерозія, виснаження, засолення, осолонцювання, підкислення, перезволоження, підтоплення та зниження родючості ґрунтів, заростання земельних ділянок бур'янами, чагарниками і дрібноліссям	погіршується якісний стан земель	--

- **РИЗИКИ настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності, пов'язаної з використанням та охороною земель**

Цілі державного нагляду (контролю) (код)	Ризик настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності		Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)
	подія, що містить ризик настання негативних наслідків	негативний наслідок	

Навколишнє природне середовище (О4)	земельні ділянки використовуються власником та землекористувачем не за їх цільовим призначенням	погіршується (знищується) якісний стан земель, відбувається негативний екологічний вплив на навколишнє природне середовище знищуються об'єкти природно-заповідного фонду	категорія землі за її основним цільовим призначенням
	не здійснено зняття, складування, зберігання поверхневого шару ґрунту та нанесення його на ділянку, з якої він був знятий (рекультивация), або на іншу земельну ділянку для підвищення її продуктивності та інших якостей	відбувається знищення родючого шару ґрунту	площа землі, на якій провадиться господарська діяльність

Інші суспільні інтереси (Об)	відсутня державна реєстрація прав на земельну ділянку	наносяться збитки державі від несправляння плати за землю	площа землі, на якій провадиться господарська діяльність
		зменшуються можливості щодо вирішення земельних спорів та захисту прав на землю інших суб'єктів	місце розташування земельної ділянки
	власником і землекористувачем, в тому числі орендарем, межі земельних ділянок не дотримуються	порушуються права власників та користувачів суміжних земельних ділянок	площа землі, на якій провадиться господарська діяльність місце розташування земельної ділянки
земельні ділянки самовільно зайняті	наносяться збитки державі від несправляння плати за землю завдається шкода фізичним та юридичним особам у вигляді перешкод у користуванні земельними ділянками та недоотриманої вигоди знищуються об'єкти культурної спадщини	площа землі, на якій провадиться господарська діяльність дотримання вимог законодавства під час використання та охорони земель місце розташування земельної ділянки категорія землі за її основним цільовим призначенням	

Цілі державного нагляду (контролю) (код)	Ризик настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності		Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)
	подія, що містить ризик настання негативних наслідків	негативний наслідок	

у разі припинення або розірвання договору оренди землі земельну ділянку на умовах, визначених договором, орендарем не повернуто орендодавцеві

наносяться збитки власникам земель всіх форм власності (державної, комунальної та приватної) у вигляді недоотриманого доходу

площа землі, на якій провадиться господарська діяльність
дотримання вимог законодавства під час використання та охорони земель
місце розташування земельної ділянки

втрати сільськогосподарського і лісгосподарського виробництва, спричинені вилученням сільськогосподарських угідь, лісових земель і чагарників для цілей, не пов'язаних із веденням сільського і лісового господарства, не відшкодовано

недоотримання бюджетних коштів, які використовуються на освоєння земель для сільськогосподарських і лісгосподарських потреб, поліпшення відповідних угідь, охорону земель відповідно до розроблених програм та проектів землеустрою, а також на проведення інвентаризації земель, проведення нормативної грошової оцінки землі

площа землі, на якій провадиться господарська діяльність

1. Площа землі, на якій провадиться господарська діяльність	0 гектарів	0
	до 100 гектарів	6
	від 100 до 500 гектарів	10
	від 500 до 1000 гектарів	20
	від 1000 до 5000 гектарів	30
	від 5000 гектарів	41

Критерій, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)	Показники критеріїв	Кількість балів

- **ПЕРЕЛІК критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, пов'язаної з використанням та охороною земель**

Критерій, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)	Показники критеріїв	Кількість балів

2. Категорія землі за її основним цільовим призначенням	землі сільськогосподарського призначення	1
	землі сільськогосподарського призначення (особливо цінні)	11
	землі житлової та громадської забудови	10
	землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення	20
	землі оздоровчого призначення	15
	землі рекреаційного призначення	15
	землі історико-культурного призначення	20
	землі лісгосподарського призначення	15
	землі водного фонду	15
	землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення	15

Критерій, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)	Показники критеріїв	Кількість балів

3. Дотримання вимог законодавства під час використання та охорони земель

виявлення протягом останніх трьох років порушення земельного законодавства, яке усунуто в добровільному порядку

6

притягнення протягом останніх трьох років посадової особи суб'єкта господарювання до адміністративної відповідальності за порушення земельного законодавства

11

притягнення протягом останніх трьох років посадової особи суб'єкта господарювання до кримінальної відповідальності за порушення земельного законодавства

20

Критерій, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)	Показники критеріїв	Кількість балів

4. Місце розташування земельної ділянки

за межами населених пунктів	1
в межах сіл	3
в межах селищ міського типу	6
в межах міст з чисельністю населення до 200 тис. жителів	9
в межах міст з чисельністю населення понад 200 тис. жителів	12

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від 31 жовтня 2018 р. № 913
Київ

Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр і визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною службою геології та надр

1. Критеріями, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження суб'єктами господарювання господарської діяльності у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, є:

1) під час здійснення будівництва та експлуатації підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, у тому числі споруд для підземного зберігання нафти, газу та інших речовин і матеріалів, захоронення шкідливих речовин і відходів виробництва, скидання стічних вод:

вид об'єкта обліку, який використовує суб'єкт господарювання;

наявність порушень вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, виявлених під час останньої планової перевірки;

2) під час видобування підземних вод, лікувальних грязей, ропи та розсолів:

вид корисних копалин, які видобуваються суб'єктом господарювання;

регіон України (відповідно до балансових експлуатаційних запасів залежно від кількості запасів у надрах);

глибина свердловини (для мінеральних та питних вод);

наявність порушень вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, виявлених під час останньої планової перевірки:

- для мінеральних та питних вод;

- для промислових, технічних та теплоенергетичних вод, лікувальних грязей, ропи та розсолів;

3) під час видобування вуглеводнів:

вид корисних копалин, які видобуваються суб'єктом господарювання;

строк експлуатації родовища суб'єктом господарювання;

глибина свердловини, яка експлуатується суб'єктом господарювання;

наявність порушень вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, виявлених під час останньої планової перевірки;

4) під час видобування металевих руд, неметалевих корисних копалин, горючих твердих корисних копалин:

вид корисних копалин, які видобуваються суб'єктом господарювання;

спосіб розробки суб'єктом господарювання родовища корисних копалин;

глибина залягання корисних копалин, які видобуваються суб'єктом господарювання;

наявність порушень вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, виявлених під час останньої планової перевірки;

5) під час геологічного вивчення, в тому числі дослідно-промислової розробки, підземних вод, лікувальних грязей, ропи та розсолів:

вид користування надрами суб'єктом господарювання;

вид корисних копалин, щодо яких суб'єктом господарювання проводиться геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка;

глибина свердловини (для мінеральних та питних вод);

наявність порушень вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, виявлених під час останньої планової перевірки:

для мінеральних та питних вод;

- для промислових, технічних та теплоенергетичних вод, лікувальних грязей, ропи та розсолів;

б) під час геологічного вивчення, в тому числі дослідно-промислової розробки, вуглеводнів:

вид користування надрами суб'єктом господарювання;

вид корисних копалин, щодо яких суб'єктом господарювання проводиться геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка;

глибина свердловини;

наявність порушень вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, виявлених під час останньої планової перевірки;

7) під час геологічного вивчення, в тому числі дослідно-промислової розробки, металевих руд, неметалевих корисних копалин, горючих твердих корисних копалин:

вид користування надрами суб'єктом господарювання;

вид корисних копалин, щодо яких суб'єктом господарювання проводиться геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка;

глибина залягання корисних копалин, щодо яких проводиться геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка;

наявність порушень вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, виявлених під час останньої планової перевірки;

8) під час створення геологічних територій та об'єктів, що мають важливе наукове, культурне, санітарно-оздоровче значення (наукові полігони, геологічні заповідники, заказники, пам'ятки природи, лікувальні, оздоровчі заклади тощо):

наявність корисних копалин;

вид корисних копалин, на які отримано спеціальний дозвіл на користування надрами;

наявність порушень вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, виявлених під час останньої планової перевірки.

2. Ризики настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр визначено у [додатках 1-8](#).

3. Перелік критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, їх показники та кількість балів за кожним показником визначено у [додатках 9-16](#).

4. Віднесення діяльності суб'єкта господарювання до високого, середнього або незначного ступеня ризику здійснюється з урахуванням суми балів, нарахованих за всіма критеріями, визначеними у [додатках 9-16](#), за такою шкалою:

від 41 до 100 балів - до високого ступеня ризику;

від 21 до 40 балів - до середнього ступеня ризику;

від 0 до 20 балів - до незначного ступеня ризику.

5. У разі коли діяльність суб'єкта господарювання відповідно до одного спеціального дозволу на користування надрами охоплюється двома або більше критеріями, визначеними у [додатках 9-16](#), та може бути віднесена одночасно до двох або більше ступенів ризику, така діяльність відноситься до більш високого ступеня ризику з тих, до яких вона може бути віднесена.

6. Планові заходи державного нагляду (контролю) за діяльністю суб'єктів господарювання у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр відповідно до спеціального дозволу на користування надрами здійснюються Держгеонадрами в межах своїх повноважень залежно від показників критеріїв, визначених у [додатках 9-16](#), з такою періодичністю:

з високим ступенем ризику - не частіше одного разу на два роки;

із середнім ступенем ризику - не частіше одного разу на три роки;

з незначним ступенем ризику - не частіше одного разу на п'ять років.

Життя та здоров'я людини (O1)	забруднення підземних та поверхневих вод вуглеводнями, забрудненнями стічними водами забруднення земель вуглеводнями просідання ґрунту над родовищем пожежа аварія	смерть людини школа здоров'ю людини	вид об'єкта обліку, який використовує суб'єкт господарювання наявність порушень вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, виявлених під час останньої планової перевірки
Найблизше природне середовище (O4)	забруднення підземних та поверхневих вод вуглеводнями, забрудненнями стічними водами забруднення земель вуглеводнями аварія	екологічна шкода	

Цілі державного нагляду (контролю) (код)	Ризик настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності		Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)
	подія, що містить ризик настання негативних наслідків	негативний наслідок	

- РИЗИКИ**

настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр (будівництво та експлуатація підземних споруд, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, у тому числі споруд для підземного зберігання нафти, газу та інших речовин і матеріалів, захоронення шкідливих речовин і відходів виробництва, скидання стічних вод)

Цілі державного нагляду (контролю) (код)	Ризик настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності		Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)
	подія, що містить ризик настання негативних наслідків	негативний наслідок	

Національна безпека держави (О5)

забруднення земель вуглеводнями

зnelюднення частини території України

забруднення підземних та поверхневих вод вуглеводнями, забрудненими стічними водами

Інші суспільні інтереси (О6)

пожежа

витрати суб'єктів господарювання на ліквідацію наслідків настання небезпечної події

Належні умови та стимули до провадження господарської діяльності

аварія

Публічні фінанси

забруднення земель вуглеводнями

забруднення підземних та поверхневих вод вуглеводнями, забрудненими стічними водами

витрати державного та місцевих бюджетів на ліквідацію наслідків настання небезпечної події

Збиття та здоров'я людини (O1)

виродження підземних вод внаслідок техногенного впливу (навантаження шкідливих домішок і сполук)

смерть людини шкоди здоров'ю людини

вид корисних копалин, які видобуваються суб'єктом господарювання

region України (згідно до балансових експлуатаційних запасів залежно від кількості запасів у надрах)

глибина свердловин (для мінеральних та питних вод)

можливість порушення взаємодіяльності у сфері геологічного вивчення та регіонального використання надр, виявлення під час останньої підкової перевірки для мінеральних та питних вод для ґрунтово-лісових, рослинних та велиководних вод, зацувальних грязей, ропи та розсолів

втрата лакуальних властивостей води (зменшення обсягу корисних мінералів)

збільшення мінералізації підземних вод (збільшення обсягу корисних мінералів до критичного рівня)

Цілі державного нагляду (контролю) (код)	Ризик настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності		Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)
	подія, що містить ризик настання негативних наслідків	негативний наслідок	

- **РИЗИКИ**

настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр (видобування підземних вод, лікувальних грязей, ропи та розсолів)

Цілі державного нагляду (контролю) (код)	Ризик настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності		Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)
	подія, що містить ризик настання негативних наслідків	негативний наслідок	

Навколишнє природне середовище (O4) забруднення підземних вод внаслідок техногенного впливу екологічна шкода

виснаження родовища (зменшення рівня води до критичного рівня, після якого неможливе його відновлення, посуха)

забруднення інших водоносних горизонтів, зменшення обсягу питної води, забруднення земель відходами, утвореними після очищення підземних вод

Національна безпека держави (O5) забруднення підземних вод внаслідок техногенного впливу знелюднення частини території України

виснаження родовища (зниження рівня води до критичного, після якого неможливе його відновлення, посуха)

втрата лікувальних властивостей підземних мінеральних вод (зменшення корисних мінералів) погіршення показників системи охорони здоров'я

Цілі державного нагляду (контролю) (код)	Ризик настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності		Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)
	подія, що містить ризик настання негативних наслідків	негативний наслідок	

Інші суспільні інтереси (Об)	підвищення рівня мінералізації підземних вод (збільшення обсягу корисних мінералів до критичного рівня)	збільшення витрат суб'єктів господарювання на очищення видобутих підземних вод
Належні умови та стимули до провадження господарської діяльності	зниження рівня підземних вод до некритичного рівня	збільшення витрат суб'єктів господарювання на видобування підземних вод
	припинення діяльності суб'єктів господарювання, що використовують лікувальні властивості підземних мінеральних вод	зниження економічної активності

Цілі державного нагляду (контролю) (код)	Ризик настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності		Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)
	подія, що містить ризик настання негативних наслідків	негативний наслідок	

Достатній життєвий рівень громадян України

зниження рівня підземних вод до некритичного рівня

збільшення витрат громадян України на забезпечення питною водою

Публічні фінанси

втрата лікувальних властивостей підземних мінеральних вод (зменшення обсягу корисних мінералів)

втрати державного та місцевого бюджетів від зменшення обсягу надходжень із сплати податків

забруднення підземних вод внаслідок техногенного впливу

витрати державного та місцевих бюджетів на ліквідацію наслідків настання небезпечної події

виснаження родовища (зниження рівня води до критичного рівня, після якого неможливе його відновлення, посуха)

Життя та здоров'я людини (O1)	забруднення підземних та поверхневих вод вуглеводнями, хімічними речовинами	смерть людини шкода здоров'ю людини	вид корисних копалин, які видобуваються суб'єктом господарювання
	забруднення земель вуглеводнями, хімічними речовинами		строк експлуатації родовища суб'єктом господарювання
Навколишнє природне середовище (O4)	просідання ґрунту над родовищем		глибина свердловин, яка експлуатується суб'єктом господарювання
	зсув		наявність порушень вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, виявлених під час останньої планової перевірки
	пожежа		
	техногенний землетрус		
	аварія		
Навколишнє природне середовище (O4)	забруднення підземних та поверхневих вод вуглеводнями, хімічними речовинами	екологічна шкода	
	забруднення земель вуглеводнями, хімічними речовинами		
	аварія		

Цілі державного нагляду (контролю) (код)	Ризик настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності		Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)
	подія, що містить ризик настання негативних наслідків	негативний наслідок	

• РИЗИКИ

настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр (видобування вуглеводнів)

Цілі державного нагляду (контролю) (код)	Ризик настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності		Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)
	подія, що містить ризик настання негативних наслідків	негативний наслідок	

Національна безпека держави (О5) забруднення земель вуглеводнями, хімічними реактивами знелюднення частини території України

забруднення підземних та поверхневих вод вуглеводнями, хімічними реактивами

Інші суспільні інтереси (О6)

пожежа

витрати суб'єктів господарювання на ліквідацію наслідків настання небезпечної події

Належні умови та стимули до провадження господарської діяльності

техногенний землетрус

аварія

Публічні фінанси

втрата якості корисних копалин у процесі видобування

втрати державного та місцевих бюджетів від зменшення обсягу надходження рентної плати за користування надрами

псування родовища (втрата запасів вуглеводнів)

забруднення земель вуглеводнями, хімічними реактивами

витрати державного та місцевих бюджетів на ліквідацію

забруднення підземних та поверхневих вод вуглеводнями, хімічними реактивами

наслідків настання небезпечної події

Життя та здоров'я людини (O1)	забруднення підземних та поверхневих вод просідання ґрунту над гірничими виробками зсуви утворення карсту (порожини у земній корі) підтоплення родовища, яке розробляється підземним способом пожежа, газодинамічні явища (раптові вибухи, гірничі удари тощо) затоплення родовища, яке розробляється відкритим способом обвалення порід і завали гірничих виробок утворення відвалів (териконів)	смерть людини шкода здоров'ю людини	вид корисних копалин, які видобуваються суб'єктом господарювання спосіб розробки суб'єктом господарювання родовища корисних копалин глибина залягання корисних копалин, які видобуваються суб'єктом господарювання наявність порушень вимог законодавства у сфері геологічного значення та раціонального використання надр, виявлених під час останньої планової перевірки

Цілі державного нагляду (контролю) (код)	Ризик настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності		Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)
	подія, що містить ризик настання негативних наслідків	негативний наслідок	

- **РИЗИКИ**

настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр (видобування металевих руд, неметалевих корисних копалин, горючих твердих корисних копалин)

Цілі державного нагляду (контролю) (код)	Ризик настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності		Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)
	подія, що містить ризик настання негативних наслідків	негативний наслідок	

Навколишнє природне середовище (O4)

забруднення підземних та поверхневих вод екологічна шкода

утворення відвалів (териконів)

затоплення гірничих виробок, виділення та проникнення в них небезпечних і шкідливих субстанцій

утворення карсту (порожнини у земній корі)

псування родовищ

Національна безпека держави (O5)

забруднення підземних та поверхневих вод знелюднення частини території України

Цілі державного нагляду (контролю) (код)	Ризик настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності		Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)
	подія, що містить ризик настання негативних наслідків	негативний наслідок	

Інші суспільні інтереси (Об)

Належні умови та стимули до провадження господарської діяльності

пожежа, газодинамічні явища (раптові викиди, гірничі удари тощо)

обвалення порід і завали гірничих виробок

втрата якості корисних копалин у процесі видобування

витрати суб'єктів господарювання на ліквідацію наслідків настання небезпечної події

втрати державного бюджету від зменшення обсягу надходження рентної плати за користування надрами

Публічні фінанси

втрата якості корисних копалин у процесі видобування

затоплення гірничих виробок, виділення та проникнення в них небезпечних і шкідливих субстанцій

псування родовищ

витрати державного та місцевих бюджетів на ліквідацію наслідків настання небезпечної події

втрати державного бюджету від зменшення обсягу надходження рентної плати за користування надрами

втрати державного бюджету від зменшення обсягу надходження рентної плати за користування надрами

витрати державного та місцевих бюджетів на ліквідацію наслідків настання небезпечної події

Життя та здоров'я людини (O1)	забруднення підземних вод внаслідок техногенного впливу (наявність шкідливих домішок і сполук) втрата лікувальних властивостей води (зменшення корисних мінералів)	смерть людини шкода здоров'ю людини	від користування надрами суб'єктом господарювання від корисних копалин, щодо яких суб'єктом господарювання проводиться геологічне вивчення, з тому числі дослідно-промислова розробка глибина свердловини (для мінеральних та питних вод) наявність порушень вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, виявлених під час останньої планової перевірки для мінеральних та питних вод для промислових, технічних та теплоенергетичних вод, лікувальних грязей, ропи та розсолів

Цілі державного нагляду (контролю) (код)	Ризик настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності		Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)
	подія, що містить ризик настання негативних наслідків	негативний наслідок	

- РИЗИКИ**

настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр (геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка, підземних вод, лікувальних грязей, ропи та розсолів)

Цілі державного нагляду (контролю) (код)	Ризик настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності		Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)
	подія, що містить ризик настання негативних наслідків	негативний наслідок	

Навколишнє природне середовище (О4)

забруднення підземних вод внаслідок техногенного впливу

екологічна шкода

забруднення інших водоносних горизонтів, зменшення обсягу питної води, забруднення земель відходами, утвореними після очищення підземних вод

Цілі державного нагляду (контролю) (код)	Ризик настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності		Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)
	подія, що містить ризик настання негативних наслідків	негативний наслідок	

Національна безпека держави (O5)

забруднення підземних вод внаслідок техногенного впливу

зnelюднення частини території України

втрата лікувальних властивостей підземних мінеральних вод (зменшення обсягу корисних мінералів)

погіршення показників системи охорони здоров'я

Інші суспільні інтереси (O6)

Публічні фінанси

втрата лікувальних властивостей підземних мінеральних вод (зменшення обсягу корисних мінералів)

втрати державного та місцевих бюджетів від зменшення обсягу надходжень із сплати податків

забруднення підземних вод внаслідок техногенного впливу

витрати державного та місцевих бюджетів на ліквідацію наслідків настання небезпечної події

Життя та здоров'я людини (O1)	забруднення підземних та поверхневих вод вуглеводнями, хімічними речовинами забруднення земель вуглеводнями, хімічними речовинами просідання ґрунту над родовищем зсув пожежа техногенний землетрус аварія	смерть людини шкода здоров'ю людини	від користування надрами суб'єктом господарювання від корисних копалин, щодо яких суб'єктом господарювання проводиться геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка глибина свердловини наявність порушень вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, виявлених під час останньої планової перевірки

Цілі державного нагляду (контролю) (код)	Ризик настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності		Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)
	подія, що містить ризик настання негативних наслідків	негативний наслідок	

- РИЗИКИ**

настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр (геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка, вуглеводнів)

Цілі державного нагляду (контролю) (код)	Ризик настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності		Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)
	подія, що містить ризик настання негативних наслідків	негативний наслідок	

Навколишнє природне середовище (O4)

забруднення підземних та поверхневих вод вуглеводнями, хімічними речовинами

екологічна шкода

забруднення земель вуглеводнями, хімічними речовинами

аварія

Національна безпека держави (O5)

забруднення земель вуглеводнями, хімічними речовинами

зnelюднення частини території України

забруднення підземних та поверхневих вод вуглеводнями, хімічними речовинами

аварія

пожежа

техногенний землетрус

Цілі державного нагляду (контролю) (код)	Ризик настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності		Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)
	подія, що містить ризик настання негативних наслідків	негативний наслідок	

Інші суспільні інтереси (О6)

Публічні фінанси

втрата якості корисних копалин у процесі видобування

псування ділянки надр

забруднення земель вуглеводнями, хімічними реактивами

забруднення підземних та поверхневих вод вуглеводнями, хімічними реактивами

аварія

пожежа

техногенний землетрус

втрати державного та місцевих бюджетів від зменшення обсягу надходження рентної плати за користування надрами

витрати державного та місцевих бюджетів на ліквідацію наслідків настання небезпечної події

Життя та здоров'я людини (O1)	забруднення підземних вод	смерть людини шкода здоров'ю людини	вид користування надрами суб'єктом господарювання
Навколишнє природне середовище (O4)	забруднення підземних вод	екологічна шкода	вид корисних копалин, щодо яких суб'єктом господарювання проводиться геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка надр
	псування родовищ		
	втрата (деградація) плідного шару ґрунту		глибина залягання корисних копалин, щодо яких проводиться геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка надр
	зниження рівня підземних вод		наявність порушень вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, виявлених під час останньої планової перевірки

Цілі державного нагляду (контролю) (код)	Ризик настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності		Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)
	подія, що містить ризик настання негативних наслідків	негативний наслідок	

- **РИЗИКИ**

настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр (геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка, металевих руд, неметалевих корисних копалин, горючих твердих корисних копалин)

Цілі державного нагляду (контролю) (код)	Ризик настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності		Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)
	подія, що містить ризик настання негативних наслідків	негативний наслідок	

Національна безпека держави (О5)

забруднення підземних вод

зnelюднення частини території України

Інші суспільні інтереси (О6)

втрата якості корисних копалин у процесі видобування

витрати суб'єктів господарювання на ліквідацію наслідків настання небезпечної події

Належні умови та стимули до провадження господарської діяльності

Публічні фінанси

втрата якості корисних копалин у процесі видобування

втрати державного та місцевих бюджетів від зменшення обсягу надходження рентної плати за користування надрами

забруднення підземних вод

витрати державного та місцевих бюджетів на ліквідацію наслідків настання небезпечної події

Життя та здоров'я людини (O1)	забруднення підземних та поверхневих вод вуглеводнями, хімічними реактивами	смерть людини шкода здоров'ю людини	наявність корисних копалин вид корисних копалин, на видобування яких отримано спеціальний дозвіл на користування надрами
	забруднення земель вуглеводнями, хімічними реактивами		наявність порушень вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, виявлених під час останньої планової перевірки
	просідання ґрунту над родовищем		
	зсув		
	пожежа		
	техногенний землетрус		
	аварія		

Цілі державного нагляду (контролю) (код)	Ризик настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності		Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)
	подія, що містить ризик настання негативних наслідків	негативний наслідок	

• РИЗИКИ

настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр (створення геологічних територій та об'єктів, що мають важливе наукове, культурне, санітарно-оздоровче значення (наукові полігони, геологічні заповідники, заказники, пам'ятки природи, лікувальні, оздоровчі заклади тощо)

Цілі державного нагляду (контролю) (код)	Ризик настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності		Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)
	подія, що містить ризик настання негативних наслідків	негативний наслідок	

Навколишнє природне середовище (O4)

забруднення підземних та поверхневих вод вуглеводнями, хімічними реактивами

екологічна шкода

забруднення земель вуглеводнями, хімічними реактивами

аварія

Національна безпека держави (O5)

забруднення земель вуглеводнями, хімічними реактивами

знелюдження частини території України

забруднення підземних та поверхневих вод вуглеводнями, хімічними реактивами

Цілі державного нагляду (контролю) (код)	Ризик настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності		Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)
	подія, що містить ризик настання негативних наслідків	негативний наслідок	

Інші суспільні інтереси (О6)

пожежа

техногенний землетрус

аварія

витрати суб'єктів господарювання на ліквідацію наслідків настання небезпечної події

Належні умови та стимули до провадження господарської діяльності

забруднення земель вуглеводнями, хімічними реактивами

витрати державного та місцевих бюджетів на ліквідацію наслідків настання небезпечної події

Публічні фінанси

забруднення підземних та поверхневих вод вуглеводнями, хімічними реактивами

ПЕРЕЛІК
критеріїв, за якими оцінюється
ступінь ризику від провадження
господарської діяльності у сфері
геологічного вивчення та
раціонального використання
надр, їх показники та кількість
балів за кожним показником
(будівництво та експлуатація
підземних споруд, не пов'язаних з
видобуванням корисних копалин,
у тому числі споруд для
підземного зберігання нафти, газу
та інших речовин і матеріалів,
захоронення шкідливих речовин і
відходів виробництва, скидання
стічних вод)

Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)	Показники критеріїв	Кількість балів
1. Вид об'єкта обліку, який використовує суб'єкт господарювання	газосховище поле закритої шахти	10 7
2. Наявність порушень вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, виявлених під час останньої планової перевірки	порушення особливих умов спеціального дозволу на користування надрами інші порушення відсутність порушень	10 5 0

- **ПЕРЕЛІК критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, їх показники та кількість балів за кожним показником (видобування підземних вод, лікувальних грязей, ропи та розсолів)**

Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)	Показники критеріїв	Кількість балів
1. Вид корисних копалин, які видобуваються суб'єктом господарювання	мінеральні води	20
	питні води	15
	промислові, технічні та теплоенергетичні води, лікувальні грязі, ропи та розсоли	10
2. Регіон України (відповідно до балансових експлуатаційних запасів залежно від кількості запасів у надрах)	Автономна Республіка Крим, Волинська, Житомирська, Івано-Франківська, Кіровоградська, Сумська, Херсонська, Чернівецька, Чернігівська області (мінеральні води)	15
	Луганська, Миколаївська, Рівненська, Тернопільська, Черкаська, Харківська області (мінеральні води)	10
	Дніпропетровська, Закарпатська, Київська, Хмельницька області (мінеральні води)	8
	Вінницька, Донецька, Запорізька, Львівська, Одеська, Полтавська області (мінеральні води)	5

Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)	Показники критеріїв	Кількість балів

	Донецька, Київська, Львівська, Луганська, Харківська області (питні води)	3
3. Глибина свердловини (для мінеральних та питних вод)	до 200 метрів включно	5
	від 200 до 400 метрів включно	8
	від 400 до 600 метрів включно	15
	більш як 600 метрів	20
4. Наявність порушень вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, виявлених під час останньої планової перевірки:		
для мінеральних та питних вод	незаконне видобування корисних копалин	20
	порушення особливих умов спеціального дозволу на користування надрами	15
	перевищення добового дебіту свердловини	10
	інші порушення	5
	відсутність порушень	0
для промислових, технічних та теплоенергетичних вод, лікувальних грязей, ропи та розсолів	незаконне видобування корисних копалин	10
	порушення особливих умов спеціального дозволу на користування надрами	8
	інші порушення	5
	відсутність порушень	0

Примітка. Якщо до діяльності суб'єкта господарювання може бути застосовано одночасно більш як один показник критерію, застосовується показник з найбільшою кількістю балів.

• ПЕРЕЛІК

критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, їх показники та кількість балів за кожним показником (видобування вуглеводнів)

Критерій, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)	Показники критеріїв	Кількість балів
1. Вид корисних копалин, які видобуваються суб'єктом господарювання	нафта та/або газ природний	15
	газ природний, газ сланцевих товщ	5
2. Строк експлуатації родовища суб'єктом господарювання	до п'яти років включно	10
	від п'яти до 10 років включно	12
	від 10 до 15 років включно	16
	більш як 15 років	20
3. Глибина свердловини, яка експлуатується суб'єктом господарювання	до 2 тис. метрів включно	10
	від 2 тис. до 4 тис. метрів включно	13
	більш як 4 тис. метрів	15
4. Наявність порушень вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, виявлених під час останньої планової перевірки	порушення вимог та показників технологічного проекту (схеми) промислової розробки родовища	20
	порушення особливих умов спеціального дозволу на користування надрами	15
	перевищення добового дебіту свердловини	10
	інші порушення	5
	відсутність порушень	0

- **ПЕРЕЛІК**
критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, їх показники та кількість балів за кожним показником (видобування металевих руд, неметалевих корисних копалин, горючих твердих корисних копалин)

Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)	Показники критеріїв	Кількість балів
1. Вид корисних копалин, які видобуваються суб'єктом господарювання	загальнодержавного значення	15
	місцевого значення	5
2. Спосіб розробки суб'єктом господарювання родовища корисних копалин	підземний	20
	відкритий	10
	гідронамив	5
3. Глибина залягання корисних копалин, які видобуваються суб'єктом господарювання	до 20 метрів включно	7
	від 20 до 50 метрів включно	11
	від 50 до 100 метрів включно	16
	більш як 100 метрів	25
4. Наявність порушень вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, виявлених під час останньої планової перевірки	порушення особливих умов спеціального дозволу на користування надрами	20
	незаконне видобування корисних копалин	15
	інші порушення	10
	відсутність порушень	0

• **ПЕРЕЛІК**
критеріїв, за якими
оцінюється ступінь ризику
від провадження
господарської діяльності у
сфері геологічного вивчення
та раціонального
використання надр, їх
показники та кількість балів
за кожним показником
(геологічне вивчення, в тому
числі дослідно-промислова
розробка підземних вод,
лікувальних грязей, ропи та
розсолів)

		для промислових, технічних та теплоенергетичних вод, лікувальних грязей, ропи та розсолів	незаконне видобування корисних копалин	5
		порушення особливих умов спеціального дозволу на користування надрами	інші порушення	4
		відсутність порушень	0	2
1. Вид користування надрами суб'єктам господарювання	геологічне вивчення			5
	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка			15
2. Вид корисних копалин, щодо яких суб'єктам господарювання проводиться геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка	мінеральні води			30
	питні води			5
	промислові, технічні та теплоенергетичні води, лікувальні грязі, ропи та розсоли			1
3. Глибина свердловини (для мінеральних та питних вод)	до 200 метрів включно			5
	від 200 до 400 метрів включно			8
	від 400 до 600 метрів включно			15
	більш як 600 метрів			20
4. Наявність порушень законо- давства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, вказаних під час останньої планової перевірки для мінеральних та питних вод	незаконне видобування корисних копалин			7
	порушення особливих умов спеціального дозволу на користування надрами			6
	перевищення добового дебіту свердловини			5
	інші порушення			4
	відсутність порушень			0

- **ПЕРЕЛІК критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, їх показники та кількість балів за кожним показником (геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка, вуглеводнів)**

Критерій, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)	Показники критеріїв	Кількість балів
1. Вид користування надрами суб'єктом господарювання	геологічне вивчення	5
	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка	15
2. Вид корисних копалин, щодо яких суб'єктом господарювання проводиться геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка	нафта та/або газ природний	20
	газ природний, газ сланцевих товщ	15
3. Глибина свердловини	до 2 тис. метрів включно	10
	від 2 тис. до 4 тис. метрів включно	13
	більш як 4 тис. метрів	15
4. Наявність порушень вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, виявлених під час останньої планової перевірки	порушення вимог та показників проекту дослідно-промислової розробки родовища (покладу)	20
	порушення особливих умов спеціального дозволу на користування надрами	15
	перевищення добового дебіту свердловини	10
	інші порушення	5
	відсутність порушень	0

Якщо до діяльності суб'єкта господарювання може бути застосовано більш як один показник критерію, застосовується показник з найбільшою кількістю балів.

- **ПЕРЕЛІК**
критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, їх показники та кількість балів за кожним показником (геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка, металевих руд, неметалевих корисних копалин, горючих твердих корисних копалин)

Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)	Показники критеріїв	Кількість балів
1. Вид користування надрами суб'єктом господарювання	геологічне вивчення	5
	геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка	15
2. Вид корисних копалин, щодо яких суб'єктом господарювання проводиться геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка	загальнодержавного значення	15
	місцевого значення	3
3. Глибина залягання корисних копалин, щодо яких проводиться геологічне вивчення, в тому числі дослідно-промислова розробка	до 20 метрів включно	7
	від 20 до 50 метрів включно	11
	від 50 до 100 метрів включно	16
	більш як 100 метрів	20
4. Наявність порушень вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, виявлених під час останньої планової перевірки	порушення особливих умов спеціального дозволу на користування надрами	15
	незаконне видобування корисних копалин	10
	інші порушення	5
	відсутність порушень	0

- **ПЕРЕЛІК**

критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, їх показники та кількість балів за кожним показником (створення геологічних територій та об'єктів, що мають важливе наукове, культурне, санітарно-оздоровче значення (наукові полігони, геологічні заповідники, заказники, пам'ятки природи, лікувальні, оздоровчі заклади тощо)

Критерій, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)	Показники критеріїв	Кількість балів
1. Наявність корисних копалин	наявність	5
	відсутність	0
2. Вид корисних копалин, на які отримано спеціальний дозвіл на користування надрами	нафта, газ природний	35
	інші корисні копалини	5
3. Наявність порушень вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, виявлених під час останньої планової перевірки	порушення особливих умов спеціального дозволу на користування надрами	10
	незаконне видобування корисних копалин	5
	інші порушення	2
	відсутність порушень	0

4. Громадські інспектори з охорони довкілля

Громадський контроль у галузі охорони навколишнього природного середовища здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля згідно з Положенням, яке затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Громадські інспектори з охорони довкілля:

а) беруть участь у проведенні спільно з працівниками органів державного контролю рейдів та перевірок додержання підприємствами, установами, організаціями та громадянами законодавства про охорону навколишнього природного середовища, додержання норм екологічної безпеки та використання природних ресурсів;

б) проводять перевірки і складають протоколи про порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища і подають їх органам державного контролю в галузі охорони навколишнього природного середовища та правоохоронним органам для притягнення винних до відповідальності;

в) подають допомогу органам державного контролю в галузі охорони навколишнього природного середовища в діяльності по запобіганню екологічним правопорушенням.

Органи громадського контролю в галузі охорони навколишнього природного середовища можуть здійснювати й інші функції відповідно до законодавства України.

Питання для самоконтролю

Що таке державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності?

Яка мета здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони довкілля?

Які основні принципи державного нагляду (контролю) закріплені в законодавстві України?

Які органи державної влади здійснюють нагляд (контроль) у сфері охорони навколишнього природного середовища?

Які повноваження мають органи державного нагляду (контролю) у сфері екології?

Які права мають посадові особи органів державного нагляду (контролю) під час перевірок?

Які обов'язки покладені на посадових осіб контролюючих органів?

Які права мають суб'єкти господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю)?

Які обов'язки мають суб'єкти господарювання при проведенні перевірок?

Що означає ризик-орієнтований підхід у державному надгляді (контролі)?

Які критерії використовуються для оцінки ступеня ризику від провадження господарської діяльності?

Які ступені ризику виділяють у сфері охорони довкілля?

Як ступінь ризику впливає на періодичність проведення планових перевірок?

Які фактори можуть підвищувати ступінь екологічного ризику діяльності підприємства?

Чи може змінюватися категорія ризику підприємства з часом і за яких умов?

Як підприємство може зменшити свій ступінь ризику та частоту перевірок?

Які основні види екологічних ризиків пов'язані з господарською діяльністю?

Хто такі громадські інспектори з охорони довкілля?

Які завдання та функції виконують громадські інспектори?

Які права мають громадські інспектори під час здійснення громадського контролю?

Які обов'язки та обмеження встановлені для громадських інспекторів?

Як здійснюється взаємодія громадських інспекторів з Державною екологічною інспекцією?

Яку роль відіграє громадський контроль у підвищенні ефективності охорони довкілля?

Які проблеми та ризики пов'язані із діяльністю громадських інспекторів?

Чим державний нагляд (контроль) відрізняється від громадського екологічного контролю?

Як ризик-орієнтований підхід змінює підхід держави до перевірок бізнесу?

Чи можна вважати систему екологічного контролю в Україні ефективною? Обґрунтуйте відповідь.

Як балансувати між економічними інтересами бізнесу та необхідністю охорони довкілля?

Які превентивні заходи може впровадити підприємство для зменшення екологічних ризиків?

Дякую за увагу!

Ek_glo@ztu.edu.ua

Державний університет «Житомирська політехніка»